



دولت جمهوری اسلامی افغانستان



وزارت اقتصاد

ریاست انکشاف منطقوی

رہنمودار تباط بازارمان ہی منطقوی

۱۳۰۰  
جیل



## فهرست

۱.....	هدف رهنمود ارتباط با سازمان‌های منطقوی.....
۲.....	رنمود ارتباط با سازمان‌های منطقوی چیست .....
۱	۱ نحوه و راههای شناخت از سازمان‌های منطقوی.....
۲.....	۲ نحوه ارتباطگیری با سازمان‌های منطقوی .....
۳	۳ توقعات افغانستان از سازمان‌های منطقوی .....
۴.....	۱. نحوه و راههای شناخت از سازمان‌های منطقوی .....
۴.....	آشناییت با سازمان های منطقوی.....
۶.....	۲. نحوه ارتباطگیری با سازمان‌های منطقوی.....
۶.....	۲.۱ فعالیتهای سازمان ایکو(ECO).....
۸.....	۲.۲ فعالیتهای مهم سازمان شانگهای(SCO).....
۹.....	۲.۳ فعالیتهای مهم سارک(SAARC).....
۱۱.....	۲.۴ فعالیتهای مهم اتحادیه قلب آسیا(HEART OF ASIA).....
۱۲.....	۲.۵ فعالیتهای سازمان همکاریهای اقتصادی و منطقوی آسیای مرکزی(CAREC).....
۱۵.....	۲.۶ فعالیتهای کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد برای آسیا و پاسیفیک (UNESCAP).....
۱۷.....	۲.۷ فعالیتهای طرح کلمبو (Colombo Plan).....
۱۸.....	۲.۸ فعالیتهای کریدور حمل و نقل اروپا-قفقاز-آسیا (TRACECA).....
۱۹.....	۲.۹ فعالیت های سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی (OECD).....
۲۲.....	۲.۱۰ فعالیتهای کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری سازمان همکاری‌های اسلامی (COMCEC).....
۲۴.....	۲.۱۱ سازمان‌های با فعالیت مشترک.....
۲۷.....	۳. توقعات افغانستان از سازمان‌های منطقوی .....
۲۸.....	۳.۱ اهداف چارچوب صلح و انکشاف افغانستان و سازمان‌های منطقوی مربوطه آن .....
۳۵.....	۳.۲ اهداف انکشاف پایدار افغانستان و سازمان‌های منطقوی مربوطه آن .....
۵۳.....	نتیجه گیری.....

## هدف رهنمود ارتباط با سازمان‌های منطقی

وزارت اقتصاد مسئولیت هماهنگی فعالیت‌های اقتصادی و تدوین پالیسی‌های اکشاف اقتصادی کشور را به عهده دارد با در نظرداشت اینکه به طور انکار ناپذیر قسمت عمده اقتصاد افغانستان تا هنوز وابسته به کمک‌های کشورها و سازمانهای منطقی و بین‌المللی بوده است. این امر باعث می‌شود تا هماهنگی و انسجام کمک‌های برنامه‌های کشورها و سازمانهای بین‌المللی و منطقی از اهمیت خاص برخوردار بوده و نیاز مبرم پنداشته می‌شود تا به آن توجه لازم مبذول گردد. بنابر موقعیت جیوپولیتیک و استراتژیک افغانستان، سازمانهای زیادی منطقی و بین‌المللی موجود هستند که افغانستان عضویت آنها را دارا می‌باشد ولی معلوم نیست دولت افغانستان تا چی اندازه از عضویت در این سازمان‌ها استفاده مؤثر در راستای رشد و توسعه اقتصادی داشته است. وزارت اقتصاد در نظر دارد تا از طریق توجه خاص و تطبیق یک استراتژی واضح با پلان عمل منظم ارتباط و هماهنگی مؤثر و مناسبی را میان دولت افغانستان و سازمان‌های منطقی و بین‌المللی ایجاد نماید تا از فرصت‌های موجود جهت رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری در افغانستان استفاده بھینه صورت بگیرد. وزارت اقتصاد نیاز دارد تا بر اساس مسئولیت‌های کاری خویش بخش‌های اساسی تحلیل و هماهنگی اقتصادی سازمان‌های بین‌المللی و منطقی را در چوکات وزارت ایجاد نماید تا از یک جانب با سازمانهای مربوطه هماهنگی متمر صورت گرفته باشد و از جانب دیگر تعهدات دولت افغانستان در قبال سازمان‌های متذکره از منظر اقتصادی تعقیب و عملی گردیده باشد. به منظور تطبیق این مهم، وزارت اقتصاد مصمم است تا ظرفیت متذکره را در چوکات ریاست اکشاف منطقی خویش ایجاد نماید تا امور انسجام کمک‌های سازمان‌های منطقی و بین‌المللی و کشورهای مشخصی که وزارت اقتصاد مسئولیت هماهنگی با آنها را بعهده دارد به طور فعالانه هماهنگی، نظارت و گزارش دهی گردیده نتایج ملموس در پی داشته باشد.

طوريکه تجربه گردیده است، ادارات مختلف در چوکات دولت افغانستان به اساس ارتباط وظيفوي با سازمان‌های اقتصادي و مالي منطقی و بین‌المللی به صورت مستقيم یا غير مستقيم کار می‌نمایند و تحت اهداف تعیین شده مشخص در راستای رفع مسئولیت‌های خویش فعالیت‌هایی را انجام می‌دهند که در بسیاری موارد ناکافی و غير مؤثر بوده است. ادارات ذیربطر که مسئولیت پاسخگویی به تعهدات دولت افغانستان را در سطح تخصصی بعهده دارند قادر نیستند تا معلومات مرتبط و مسلکی را در این مورد ارائه نمایند. حتی در بعضی از ادارات تعهدات دولت با فعالیت‌های ادارات مستقیماً ربط داده نشده است. مشکل اساسی ای که وزارت اقتصاد با آن دست و پنجه نرم می‌کند، نبود هماهنگی لازم در سطوح مختلف و عدم موجودیت یک پلان مشخص در دراز مدت برای بخش همکاری‌های اقتصادی منطقی و بین‌المللی می‌باشد که وزارت اقتصاد باید نقش اساسی محوری را در آن داشته باشد. نقش وزارت اقتصاد در این مورد بسیار کمرنگ بوده حتی در بعضی موارد نقش این وزارت کاملاً نادیده گرفته شده است. دلیل اساسی آن نبود یک رهنمود جامع و پلان عمل با اهداف کوتاه مدت، میان مدت و دراز مدت و نیز مشکلات جدی ظرفیتی در ساختار موجود ادارات مرتبط در کل و در وزارت اقتصاد به صورت مشخص می‌باشد. اميد آن می‌رود که با عملی ساختن این رهنمود در جریان سال‌های مالی آينده برای حل این مشکلات اقدامات در خور قناعت به انجام برسد.

هدف از ایجاد این رهنمود این است که کارشناسان را از نظر نگاه اقتصادی در مورد همکاری‌های اقتصادی کشورها و سازمان‌های منطقی و بین‌المللی بعد از بررسی جواب آن کمک کند و پیشنهادات مشخصی را در قسمت پیوستن افغانستان به کنوانسیون‌ها، میثاق‌ها، تفاهمنامه‌ها از نگاه اقتصادی ارائه نماید. همچنان در مورد پروژه‌های بزرگی که از جانب تمویل کنندگان بزرگ در افغانستان تمویل و تطبیق می‌شوند مفیدیت اقتصادی و تأثیرات آن بر رشد اقتصادی و کاهش فقر در افغانستان را در نظر می‌گیرد و راهکارهای استفاده مؤثر از این سازمان‌ها را به مراجع ذیربطر پیشنهاد نماید. رهنمود حاضر می‌تواند راهنمایی‌های لازم در مورد ارتباط‌گیری با سازمان‌های منطقی را فراهم کند و به کارشناسان راه صحیح ارتباط‌گیری و تعاملات موثر با این سازمان‌ها را نشان دهد. این که این سازمان‌ها از چه کشورهایی به وجود آمده‌اند، چرا به وجود آمده‌اند، چگونه می‌توان با این سازمان‌ها ارتباط برقرار کرد، چگونه افغانستان می‌تواند از عضویت در این سازمان‌ها بهره ببرد و باعث توسعه پایدار شود.

این رهنمود می تواند اهداف زیر را برآورده سازد.

۱. افزایش حمایت سازمان های منطقوی و بین المللی از پلان های دولت افغانستان در رابطه به رشد اقتصادی و کاهش سطح فقر
۲. افزایش نقش رهبری و تأثیرگذاری افغانستان در سازمان های منطقوی و بین المللی
۳. افزایش کمک های سازمان های منطقوی و بین المللی جهت تطبیق پروژه های دولت افغانستان
۴. افزایش همکاری و هماهنگی مؤثر داخلی (بین الوزارتی) جهت ایجاد شفافیت و پاسخگویی مؤثر به دولت افغانستان و سازمان های منطقوی و بین المللی

## رهنمود ارتباط با سازمان های منطقوی چیست

رهنمود سازمان منطقوی مراحل و پروسه های ارتباطگیری با سازمان هایی منطقوی را نشان می دهد . در این رهنمود مشخص می شود که برای ارتباطگیری چه مراحلی و عملیاتی را طی کرد . چگونه از جلسات و موضوعات جلسات سازمان ها منطقوی باخبر شد . چگونه می توان در این جلسات به نفع دولت افغانستان کار کرد و از این سازمان ها در جهت توسعه افغانستان بهره برد . به طور کلی این رهنمود به سه بخش تقسیم شده است.

### ۱ نحوه و راه های شناخت از سازمان های منطقوی

وزرات اقتصاد موظف است انواع سازمان های منطقوی را شناسایی کند ، معلومات کامل در مورد این سازمان ها به دست آورد . یکی از موثرترین راه های برقراری ارتباط با سازمان های منطقوی در درجه اول شناخت این سازمان ها می باشد و منظور از شناخت یعنی اینکه این سازمانها دارای چه سازو کارهایی هستند، از چه بخش هایی تشکیل شده اند . آیا دارای مجمع سالیانه هستند ، برنامه ها و فعالیت های خود را چگونه در اختیار کشورهای عضو قرار می دهند . یکی از راه های شناخت این سازمان ها ، وب سایت از این سازمان ها می باشد که خوشبختانه در اینترنت قابل دسترسی می باشد.

### ۲ نحوه ارتباطگیری با سازمان های منطقوی

بعد از شناخت از سازمان های منطقوی ، می توان به راحتی با آنان ارتباط برقرار کرد که اولین راه ارتباطی در ک صبح فعالیت های این سازمان ها می باشد . اگر چنانچه گروه کاری تیم سازمان های منطقوی بتواند سازمان های منطقوی را در مورد فعالیت های آنان به درستی تحلیل کند ، واضح است که افغانستان می تواند در این سازمان ها دستاوردهای بزرگی داشته باشد . پس در نتیجه اعضای تیم باید با فعالیت تمام سازمان های منطقوی آشنایی کامل داشته باشد . یکی از این راه ها می تواند داشتن ارتباط مستقیم با فاکول پوینت های سازمان باشد . وزارت اقتصاد موظف است تا یک سایت مخصوص برای سازمان های منطقوی ایجاد کند و فاکول پوینت های هر سازمان باید گزارشات و نتایج جلسات را در این سایت بارگذاری کنند تا در اختیار سایر افراد قرار گیرد .

### ۳ توقعات افغانستان از سازمان های منطقوی

افغانستان اگر بخواهد توقعی از سازمان های منطقوی داشته باشد باید براساس فعالیت ها و اهداف سازمان منطقوی مورد نظر باشد . حتی این توقعات می تواند در راستای پیاده سازی اهداف انکشاف پایدار افغانستان و یا اهداف چارچوب کلی صلح و انکشاف باشد . در این قسمت سعی شده است که با توجه به اهداف انکشاف پایدار افغانستان و اهداف چارچوب کلی صلح و انکشاف ، توقعات افغانستان از این سازمان ها شمرده شود . در پایان باید گفت که برای استفاده حداقلی از

سازمان‌های منطقوی، نیازمند همکاری بین بخش وزارت اقتصاد، فاکول پوینت‌ها و تیم سازمان‌های همکاری (کارشناسان) می‌باشد که مدل ارتباطی بین این اعضا به صورت زیر می‌باشد.

کارشناس مربوطه آشنایی کامل به وب سایت سازمان مربطه را دارد و گزارشات سالیانه و از جلسات بعدی آگاهی کامل دارد.

کارشناس مربوطه با تمام فعالیت‌های سازمان مورد نظر آشناییت کامل دارد و به خوبی می‌داند که سازمان مورد نظر در کدام بخش‌ها مشغول به کار می‌باشد.

کارشناس مربوطه با هدف انکشاف پایدار افغانستان و اهداف چارچوب صلح و انکشاف افغانستان و با فعالیت‌های تمام وزارت خانه‌های افغانستان آشنایی کامل دارد و سعی دارد تا این اهداف و اهداف انکشاف پایدار را از طریق این سازمان‌ها تمویل کند.

برگزاری جلسات منظم و هماهنگ بین کارشناس، فاکول پوینت و وزارت خانه‌های افغانستان قبل از اشتراک در جلسه سازمان منطقوی

فاکول پوینت موظف می‌باشد تا نتایج جلسات را در اختیار کارشناس قرار دهد.

مدل هماهنگی بین کارشناس وزارت اقتصاد، فاکول پوینت و کارشناس وزارت‌خانه‌ها

## ۱. نحوه و راههای شناخت از سازمان‌های منطقوی

سازمان‌های منطقوی چیست

امروزه تجارت مرز خود را خارج از کشورها برده است و بسیاری از بازرگانان علاقه دارند تا با سایر کشورهای دیگر تجارت کنند. عموماً کالاهایی را تجارت می‌کنند که در داخل کشور بازرگان به مقدار زیاد یافت می‌شود و خارج از کشور نیز تقاضاً وجود دارد و بابت این کالا حتی حاضر هستند قیمت بالای پرداخت کنند و بر عکس این قضیه نیز صادق می‌باشد یعنی در کشور بازرگان کالایی بسیار کم یاب است ولی در کشورهای همسایه زیاد می‌باشد پس بنابراین بازرگان و تجار تمایل به تجارت با کشورهای همسایه دارند. در این مبادرات اقتصادی وجود سازمان‌هایی که بتوانند امر تجارت را بین تجاران کشورهای مختلف همسایه تسهیل کنند، حمل و نقل را بهبود بخشدند، امری ضروری می‌باشد، به این نوع سازمان‌ها سازمان‌های منطقوی گفته می‌شود. سازمان منطقوی، سازمان است که چندین کشور که در منطقه‌ای خاص وجود دارند آن را به وجود می‌آورند و هریک از کشورها در آن می‌تواند عضویت داشته باشد. به نظر می‌رسد در ابتدا پیدایش سازمان‌های منطقوی به دلیل سهولت در تجارت بوده است ولی امروزه وظایف سازمان‌های منطقوی بسیار فراتر رفته است و در زمینه‌های مختلف مانند، انتقال تکنولوژی، تفاهم نامه‌های همکاری، حمل و نقل و ترانزیت، توریسم، انرژی، مبارزه با تروریسم بین المللی، مبارزه با قاچاق مواد مخدر، با یکدیگر همکاری می‌کنند.

از طرفی دیگر سازمان‌های اقتصادی باعث اتحاد بین کشورهای منطقه می‌شود و این سازمان می‌تواند قدرت بیشتری در جهان امروزی به خصوص از لحاظ اقتصادی داشته باشد. در سازمان‌های منطقوی کشورهای کم توسعه یافته فرصت رشد و توسعه را پیدا می‌کنند و می‌تواند از تجربیات سایر کشورهای عضو استفاده کنند.

### آشناییت با سازمان‌های منطقوی

خوش بختانه اکثر سازمان‌های منطقوی دارای سایت می‌باشند و این کار باعث شده است که کشورهای عضو حتی به دلیل فاصله داشتن از یکدیگر به طور سالیانه و حتی ماهوار در جلسات مشترک شرکت کنند. اکثر سازمان‌های منطقوی دارای وب سایتی هستند که از نظر محتوا و چوکات تقریباً مشابه یکدیگر می‌باشند. برای آشنایی بیشتر در این قسمت نشانی وب سایت سازمان‌ها همراه فاکول پوینت آنها آورده شده است.

ردیف	نام سازمان	آدرس سایت	نام فوکل پژوهش	شماره تماس	ایمیل
۱	سازمان همکاری اقتصادی	<a href="http://www.eco.int">www.eco.int</a>			
۲	همکاری اقتصادی منطقه‌ی آسیای میانه	<a href="http://www.carecprogram.org">www.carecprogram.org</a>			
۳	کمیته دائمی همکاری‌های اقتصادی و تجاري سازمان همکاری اسلامی	<a href="http://www.comcec.org/en/">www.comcec.org/en/</a>			
۴	سازمان همکاری و ادکنشاف اقتصادی	<a href="http://www.oecd.org">www.oecd.org</a>			
۵	سازمان تراپسیکا	<a href="http://www.traceca-org.org/en/home/">www.traceca-org.org/en/home/</a>			
۶	سازمان کلمبو پلان	<a href="http://www.colombo-plan.org">www.colombo-plan.org</a>			
۷	اتحادیه قلب آسیا	<a href="http://www.hoa.gov.af">www.hoa.gov.af</a>			
۸	کمیسیون اقتصادی و اجتماعی آسیا و آقیانوسیه	<a href="http://www.unescap.org">www.unescap.org</a>			
۹	انجمن همکاری‌های منطقه‌ی جنوب آسیا	<a href="http://www.saarc-sec.org">www.saarc-sec.org</a>			
۱۰	سازمان همکاری‌های شانگهای	<a href="http://www.eng.sectsco.org">www.eng.sectsco.org</a>			

## ۲. نحوه ارتباطگیری با سازمان‌های منطقوی

بعد از شناخت از سازمان‌های منطقوی، می‌توان به راحتی با آنان ارتباط برقرار کرد که اولین راه ارتباطی درک صحیح فعالیت‌های این سازمان‌ها می‌باشد. اگر چنانچه گروه کاری تیم سازمان‌های منطقوی بتواند سازمان‌های منطقوی را در مورد فعالیت‌های آنان به درستی تحلیل کند، واضح است که افغانستان می‌تواند در این سازمان‌ها دستاوردهای بزرگی داشته باشد. پس در نتیجه اعضاً تیم باید با فعالیت تمام سازمان‌های منطقوی آشنایی کامل داشته باشد. یکی از این راه‌ها می‌تواند داشتن ارتباط مستقیم با فاکول پوینت‌های سازمان باشد. وزارت اقتصاد موظف است تا یک سایت مخصوص برای سازمان‌های منطقوی ایجاد کند و فاکول پوینت‌های هر سازمان باید گزارشات و نتایج جلسات را در این سایت بارگذاری کنند تا در اختیار سایر افراد قرار گیرد.

در این قسمت تمام فعالیت‌های سازمان‌های منطقوی به طور فشرده آورده شده است. علاوه بر آن می‌تواند قسمت اخبار و گزارشات سالیانه را نیز دنبال کرد. در قسمت اخبار تاریخ جلسات بعد و موضوعات آن مشخص می‌شود و در قسمت گزارشات سالیانه تمام فعالیت‌های که در طول سال گذشته انجام شده است به صورت جزئی ارائه شده است. کارشناس با مراجعه به این دو منبع می‌تواند اطلاعات خوبی از فعالیت سازمان‌ها به دست آورد. در ضمن هر سایت سازمان منطقوی به صورت جداگانه فعالیت‌های خود را شرح داده است. باید خاطر نشان کرد که ممکن است چندین سازمان منطقوی بر روی یک موضوع خاص کار کرده باشند که در پایان این قسمت سازمان‌ها برآ اساس فعالیت مشترک نیز دسته بندی شده است.

## ۲.۱. فعالیت‌های سازمان ایکو

ایکو مخفف نام یک سازمان اقتصادی و منطقوی است. سه کشور ایران، پاکستان و ترکیه در سال ۱۹۶۲ این سازمان را با نام (RCD) یا سازمان همکاری عمران منطقوی پایه ریزی کردند. این سازمان با انقلاب ایران در سال ۱۳۵۷ دچار وقفه گردید و در سال ۱۹۸۵ با نام ایکو حیات خود را از سر گرفت. پس از فروپاشی شوروی، در سال ۱۹۹۲ کشورهای افغانستان، آذربایجان، قرقیزستان، ترکمنستان، قرقیزستان، ازبکستان و تاجیکستان به سازمان ایکو پیوستند.

طبق اساسنامه این سازمان، ایکو برای بهبود شرایط توسعه اقتصادی پایدار کشورهای عضو تلاش می‌کند؛ و برای حذف تدریجی موانع تجاری در این منطقه فعالیت دارد. از دیگر اهداف ایکو، تهییه برنامه مشترک برای توسعه منابع انسانی در این ده کشور است. این سازمان هم‌چنین برای تسریع برنامه توسعه حمل و نقل و ارتباطات فعالیت می‌کند. زبان رسمی سازمان ایکو انگلیسی است و مقر اصلی آن، شهر تهران در ایران است. به مناسبت پیوستن افغانستان و کشورهای قفقاز و آسیای میانه به سازمان ایکو و افزایش اعضای این سازمان از ۳ کشور به ۱۰ کشور، روز هفتم قوس ۱۳۷۱، به عنوان روز ایکو نامگذاری شد

ردیف	فعالیت‌های مهم ایکو	
۱	اقتصادی	بیشترین تمرکز ایکو بر روی تسهیل تجارت بین کشورهای عضو می‌باشد که این کار را با تسهیلات گمرکی، تبلیغات مشترک در پروژه‌های مشترک، یکسان سازی توافق نامه‌ها و طرح استیکر و ویزای یکسان انجام می‌دهد. برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقوی مراجعه شود.
۲	حمل و نقل و ارتباطات	از منظر ایکو بهتر شدن حمل و نقل و ارتباطات محرك اصلی تسهیل تجارت است. ایکو در این زمینه به دنبال پالیسی و قوانین مشترک حمل و نقل می‌باشد. برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقوی مراجعه شود.
۳	انرژی	هدف ایکو در بخش انرژی، تامین و دسترسی دوامدار به انواع انرژی در بین کشورهای عضو می‌باشد و این کار با تجارت انرژی بین کشورهای عضو امکان پذیر است. برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقوی مراجعه شود.
۴	توریزم	ایکو یک استراتژی مشترک برای صنعت توریزم بین کشورهای عضو دارد که شامل تهیه لگوی مشترک در این زمینه، دادن اسکولارشیپ و اینترشیپ و آموزش در این بخش است. برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقوی مراجعه شود.
۵	رشد اقتصادی و بهره‌وری	ایکو بیشترین فعالیت را بر روی ریسک افزایش قیمت‌ها، تغییرات آب و هوایی، مبارزه با آفات محصولات کشاورزی، آموزش کشاورزان، سرمایه‌گذاری در کشاورزی قرار داده است. برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقوی مراجعه شود.
۶	رفاه اجتماعی و محیط زیست	پالیسی ایکو در این بخش بیشتر ایجاد اشتغال، اطمینان از تامین غذا، مبارزه با بیماری‌های حیوانی و کاهش خطر بلایای طبیعی می‌باشد. برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقوی مراجعه شود.
۷	مشارکت کردن در پروژه‌ها	کشورهای عضو ایکو می‌توانند در زمینه‌های مختلف با کشورهای غیر عضو همکاری کند. این کار به صورت شریک شدن در پروژه می‌باشد که نمونه آن انجام پروژه‌های مشترک با سازمان ملل می‌باشد.
۸	افزایش ظرفیت و برنامه‌های آموزش	یکی از ماموریت‌های ایکو افزایش سطح ظرفیت و آموزش کشورهای عضو ایکو می‌باشد به طوری که کشورهای عضو می‌توانند تجربیات خود را از طریق آموزش به یکدیگر انتقال دهد. برای این منظور انتقال کارشناسان، انجام پروژه‌های مشارکتی کمکهای فنی و آموزش موسسات و نهادهای عضو در دستور کار است. برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقوی مراجعه شود.

## ۲/۲. فعالیت‌های مهم سازمان شانگهای

سازمان همکاری شانگهای (Shanghai Cooperation Organization) یا پیمان شانگهای یک اتحاد سیاسی ، اقتصادی و امنیتی اوراسیا است که ایجاد آن در ۱۵ ژوئن ۲۰۰۱ در شانگهای چین توسط رهبران چین ، قزاقستان ، قرقیزستان ، روسیه ، تاجیکستان و ازبکستان صورت گرفت؛ منشور سازمان همکاری شانگهای ، که به طور رسمی این سازمان را تأسیسی کند ، در ژوئن ۲۰۰۲ امضا شد و از ۱۹ سپتامبر ۲۰۰۳ لازم الاجرا شد. در تابستان ۲۰۱۲ ، در اجلاس پکن، افغانستان به عنوان ناظر درآمد و در سال ۲۰۱۵ تقاضای عضویت کامل کرد. در سال ۲۰۱۷ ، رئیس قوه مجریه، نخست وزیر عبدالله عبدالله، رسماً خواستار ورود کشورش به عنوان عضوی کامل در SCO شد. ولی در حال حاضر افغانستان به عنوان ناظر می باشد.

ردیف	فعالیت‌های مهم سازمان شانگهای
۱	تأسیس استراتژی مبارزه با مواد مخدر برای سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۳
۲	تصویب قوانین سران عضو اتحادیه شانگهای درمورد قدرت اقتصادی منطقوی
۳	تصمیم گیری در مورد همکاری کشورهای عضو در زمینه تکنالوژی، اطلاعات و دیجیتال
۴	تصمیم گیری در مورد برنامه‌های مربوط به افزایش همکاری داخلی بین کشورهای عضو
۵	تصمیم گیری در مورد ساختار مبارزه با تروریست
۶	تصمیم گیری کشورهای عضو در زمینه امور بشر (حقوق بشر)
۷	امضاء تفاهم‌نامه همکاری بین سازمان اتحادیه شانگهای و سازمان جهانی توریزم
۸	امضاء تفاهم‌نامه همکاری سازمان اتحادیه شانگهای با سازمان جهانی غذا و کشاورزی
۹	تصمیم گیری در مورد پلان عملیاتی سازمان اتحادیه شانگهای در مورد افغانستان (گروپ ارتباطی افغانستان)
۱۰	امضاء تفاهم‌نامه بین کشورهای عضو در زمینه میدیا و تی وی
۱۱	امضاء تفاهم‌نامه بین کشورهای عضو در زمینه فیتنس و سپورت
۱۲	تهیی پلان عملیاتی برای اعضای کشورهای عضو در زمینه بهداشت

## ۲/۳. فعالیت‌های مهم سارک

در اواخر دهه ۱۹۷۰ ضیاء الرحمن رئیس جمهور بنگلادش پیشنهاد ایجاد یک بلوک تجاری متشکل از کشورهای جنوب آسیا را مطرح کرد. برای اولین بار در اپریل ۱۹۸۱ وزرای امور خارجه هفت کشور جنوب آسیا به منظور تاسیس یک اتحادیه تجاری در کلمبیا پایخت سریلانکا گردهم آمدند. در اوت ۱۹۸۱ نیز کمیته اتحادیه همکاری‌های کشورهای جنوب آسیا تاسیس گردید و طی اعلامیه‌ای پنج مورد را برای همکاری‌های منطقه‌ای برشمرد. هرچند که مواردی دیگر طی سال‌های بعد به آن افزوده شدند.

فعالیت‌های سازمان سارک برای دستیابی به این اهداف به شرح جدول زیر است:

ردیف	فعالیت‌های مهم سارک
۱	توسعه منابع انسانی و توریسم تاكيد بر نقش بخش خصوصي برای ارتقا و توسيعه جهانگردي در منطقه و در سطح بين الملل. تأسیس اتاق بازرگانی و صنایع (SCCI) SAARCLAW در دسامبر ۱۹۹۲. تأسیس SAARC در ۱۹۹۱. مشکل از اعضای حرفه و کالت از جنوب آسیا در سال ۱۹۹۱. برگزاری جلسه در مورد مهاجرت برای کشورهای عضو. آزاد سازی طرح ویزا و معافیت ویزای سارک برای مقامات دولتی، شرکت کنندگان در جلسات سارک، مسئولان دبیرخانه و مراکز منطقه‌ای.
۲	توسعه روستایی و کشاورزی تأسیس بانک غذایی SAARC. تأسیس بانک بذر منطقه‌ای. مدیریت منابع آب برای کشاورزی به ویژه کشت برنج. توسعه آزمایشگاه‌های آزمایش بذر. اشتراک تجربه زنبورداری و مدیریت تلفیقی آفات. انکشاف در گونه‌های کمیاب میوه و سبزیجات. تأسیس مرکز کشاورزی و تأسیس صندوق توسعه سارک. برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقوی مراجعه شود.
۳	بلايي طبيعي و محطي و بيوتكنولوجى مديريت بر بحران و مديريت در بحران دو مقوله جدا و مرتبط با يكديگر هستند به طوري كه اولي مقدم بر دومي است زيرا اين تنها بحران نيست كه تعبيين كننده خسارت است، بلكه ميزان آمادگي در پاسخ مناسب به بحران توسط دست اندركاران است كه با هر گونه سهل انگاری موجب وسعيتر شدن دامنه بحران و خسارت‌های بيشتر خواهد شد. سارک در اين زمينه نيز فعال مي‌باشد و برای همکاري در اين زمينه باید به دنبال ايجاد يك ارتباط مستحكم بود.
۴	تجارت حمایت از کشورهای عضو کمتر توسعه یافته و محصور در خشکی در عرصه تجاری. حذف یا کاهش موائع غيرتعرفه‌ای (NTB) و موائع پیش تعرفه‌ای (PTB). برگزاری نمایشگاه‌های تجاری، اقدامات تسهیل کننده تجاری. همکاری در زمینه‌های سرمایه‌گذاری. توافق نامه SAARC در زمینه تجارت خدمات (SATIS). بهبود ارتباطات (ریلی، جاده‌ای، هوایی، دریایی) در میان کشورهای عضو.
۵	فعالیت‌های اجتماعی فعالیت‌های بهداشتی و جمعیتی. ایجاد منشور اجتماعی. فعالیت در زمینه‌های روابط اجتماعی و تشکیل مجمع خاتمه خشونت علیه کودکان (SAIEVAC). فعالیت در زمینه مسائل مربوط به جنسیت. برگزاری نشست در مورد همکاری پلیس و جرایم مواد مخدر. تأسیس انجمن زنان در نوامبر سال ۲۰۰۵ توسط سارک.
۶	تكنولوژى و كاهش فقر راه اندازی کمیته فنی SAARC در مورد مهاجرت کارگری و ایجاد مجمع وزرای SAARC در زمینه مهاجرت کار

ردیف	فعالیت‌های مهم سارک
۷	<p>تأسیس و تشکیل کارگروه‌های تخصصی انرژی (نفت و گاز، برق، انرژی تجدید پذیر). اشتراک دانش بهره‌وری از انرژی از طریق تشکیل گروه متخصص فناوری و اشتراک دانش. همکاری در زمینه انرژی بین کشورهای عضو. مطالعه حمل و نقل چند حالت منطقه‌ای (SRMTS)، SAARC، ارتقاء تجارت و سفرهای درون منطقه‌ای، با کمک مالی و فنی بانک توسعه آسیا (ADB). گسترش حمل و نقل بین کشورهای عضو. بهبود ارتباطات (ریلی، جاده‌ای، هوایی، دریایی) در میان کشورهای عضو. بهبود اتصال در منطقه از جمله از طریق زمینی، دریایی و هوایی و امضای زودهنگام توافق نامه‌های وسائل نقلیه موتوری و راه‌آهن.</p>
۸	<p>آموزش، امنیت و فرهنگ</p> <p>بورس تحصیلی SAARC، آموزش آزاد و از راه دور، دانشگاه آسیای جنوبی، همکاری با سازمان‌های بین‌المللی.</p> <p>برگزاری میز نظارت بر جرایم تروریستی (STOMD)، نظارت بر جرایم مواد مخدر SAARC (SDOMD)، پایگاه داده امن (SDB) STOMD / SDOMD، جلسه نقاط کانونی SAARC (SCCMD)، کنفرانس STOMD و SDOMD. نظارت بر جرایم سایبری SAARC در زمینه همکاری در امور پلیس، مکانیسم ضد تروریسم SAARC، جلسات گروهی سطح بالای خبرگان بر جسته برای تقویت مکانیسم ضد تروریسم سارک، دوره‌های آموزشی کنوانسیون SAARC در مورد مواد مخدر و مواد روانگردان، کنوانسیون منطقه‌ای سارک در زمینه مبارزه با تروریسم و پروتکل الحاقی آن، کنوانسیون منطقه‌ای SAARC.</p> <p>دستور کار SAARC برای فرهنگ، جلسه وزیران امور فرهنگ سارک قبل از جلسه مقامات ارشد فرهنگ، مرکز فرهنگی (SCC)، موزه پارچه و صنایع دستی سارک</p>

## ۲/۴. فعالیت‌های مهم اتحادیه قلب آسیا

پروسه قلب آسیا برای اولین بار در سال ۲۰۱۱ میلادی، با ابتکار افغانستان و ترکیه شکل گرفت با این حال این نشست در دوره اولیه‌اش بیشتر بر صلح و ثبات در افغانستان و راههای برون رفت این کشور از زیر سلطه تروریسم و جنگ متمرکز بوده است.

ردیف	فعالیت‌های مهم اتحادیه قلب آسیا
۱	مبازه با مواد مخدر مبارزه با HOA - IP با هدف جمع آوری همه ملت‌های این منطقه برای دستیابی به اتفاق نظر در مورد یک آغازگر جهت هدایت تلاش‌های خود برای مبارزه موثرتر با مواد مخدر است. بنابراین، متخصصان موضوع هر کشور شرکت کننده سالانه دو بار گردهم می‌آینند تا دانش، تجربه و آخرین روش‌های مبارزه با قاچاق مواد مخدر و مواد مخدر را در منطقه به اشتراک بگذارند. برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقی مراجعه شود.
۲	مبازه با تروریسم تاریخی یک چالش منطقی است که در درجه اول قربانی مردم افغانستان است، اما اخیر به سرعت در حال رشد به سمت سایر کشورهای منطقه است، که می‌تواند به شدت بر دیگر ملت‌های منطقه تأثیر بگذارد. مبارزه با تروریسم با هدف جمع آوری کارشناسان منطقی از کشورهای مختلف شرکت کننده برای به اشتراک گذاشتن تخصص، تجربه و دیدگاه‌های خود در مورد چگونگی مبارزه موثرتر با تروریسم در این منطقه است. برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقی مراجعه شود.
۳	فرهنگ و آموزش فرهنگ و آموزش یکی از جنبه‌های مهم همکاری منطقی در یک قلب غنی از نظر فرهنگی در منطقه آسیا است. تمرکز بر برنامه‌های فرهنگی و آموزشی در سراسر منطقه می‌تواند فرصتی بی‌نظیر را برای نزدیک شدن ملت‌ها فراهم کند.
۴	زیرساخت‌های منطقی در منطقی مانند قلب آسیا که کشورهای مختلف به منابع طبیعی یکدیگر وابسته هستند، محصولات و خدمات نیاز به زیرساخت‌های منطقی بیش از پیش آشکار شده است. بارها و بارها ثابت شده است که زیرساخت‌های منطقی می‌تواند به همکاری اقتصادی و سیاسی بهتری منجر شود و می‌تواند ملت‌ها را به هم نزدیک کند.
۵	مدیریت حوادث و حفاظت از محیط زیست با افزایش دما و افزایش احتمال بروز بلایای مکرر، نیاز به همکاری منطقی در زمینه مدیریت فاجعه بیش از هر زمان دیگری مشهود است. این CBM در نظر دارد بستری را برای متخصصان منطقه فراهم کند تا راه حل‌های موثر و کارآمدتری برای این مشکل پیدا کنند.
۶	فرصت‌های تجارت، بازرگانی و سرمایه‌گذاری گفته می‌شود که این تجارت بود که پایه و اساس تمدن بشری مدرن را با معامله گران پیک اصلی علم و فرهنگ بنا نهاد. بنابراین TCIO CBM از اهمیت حیاتی برای همکاری منطقی برخوردار است، جایی که کارشناسان می‌توانند نظرات خود را در مورد تجارت و فرصت‌های سرمایه‌گذاری به اشتراک بگذارند.
۷	توسعه کشاورزی کشاورزی به عنوان یکی از ارکان اقتصاد در قلب آسیا قرار دارد، زیرا این منطقه از پتانسیل بسیار خوبی برای تولید محصولات کشاورزی برخوردار است، بنابراین، توسعه کشاورزی در منطقه قلب آسیا باعث رونق و معیشت انسانهای ساکن در این منطقه می‌شود.

## ۲.۵. فعالیت‌های سازمان همکاری‌های اقتصادی و منطقوی آسیای مرکزی (CAREC)

همکاری اقتصادی منطقه‌ای آسیای مرکزی (CAREC) Central Asia Regional Economic Cooperation برنامه همکاری ۱۱ کشور و شرکای انکشافی است. این برنامه یک تسهیل کننده فعال پروژه‌های عملی، مبتنی بر نتایج و اقدامات سیاسی مهم برای رشد اقتصادی پایدار و رفاه مشترک در منطقه است. از زمان تأسیس خود در سال ۲۰۰۱ و از سال ۲۰۱۹ ۳۸.۶ میلیارد دلار سرمایه گذاری جمع آوری کرده است که به ایجاد شبکه‌های حمل و نقل چند حالت، افزایش تجارت انرژی و امنیت، تسهیل در رفت و آمد آزادانه مردم و حمل بار کمک کرده است.

ردیف	فعالیت‌های سازمان همکاری‌های اقتصادی و منطقوی آسیای مرکزی (CAREC)
۱	هماهنگی سیاست‌های اقتصاد کلان کمک کردن به پشتیبانی از اقتصاد کلان و سیستم بانکی سالم و بازارهای سرمایه به عنوان مواد حیاتی برای رشد و کاهش فقر در برابر شوک‌های اقتصادی. رهبری کردن نشست‌های سیاست گذاری و یادگیری منطقوی برای طراحی و اجرای پاسخ‌های مناسب در دوره‌های رکود اقتصادی. برای تسهیل گفتگوی منطقوی و به حداقل رساندن تأثیرات منفی ناشی از اثرات خارجی، شرکای توسعه با هم همکاری خواهند کرد تا از ثبات رویکردهای سیاست در کشورهای عضو پشتیبانی کنند. برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقوی مراجعه شود.
۲	ارتقا ثبات مالی تقویت زیرساخت‌های مالی و دسترسی به منابع مالی. روند رو به رشد سرمایه بین مرزی، باعث تقویت ادغام مالی، تنظیم مقررات و افسایی بخش بانکی با هماهنگی بهتر، سهولت استفاده از وثیقه برای وامها و سایر اقدامات برای افزایش اعتبار می‌شود. بهبود و استاندارد سازی نظارت بانکی و امکان ایجاد اصلاحات در بازار سرمایه نیز برای ایجاد همکاری مالی نزدیکتر در بین کشورها بسیار مهم است. برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقوی مراجعه شود.
۳	تقویت جو سرمایه گذاری انجام اصلاحات را برای جذب سرمایه گذاری بیشتر در بخش خصوصی، از جمله سرمایه گذاری مرزی در کشورهای عضو. تلاش‌ها در کاهش هزینه‌های معاملات سرمایه گذاری، جبران سیاست‌ها و مقررات ناسازگار یا نادرست سرمایه گذاری. برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقوی مراجعه شود.
۴	تجارت آماده سازی کشورهای عضو برای عضویت در WTO، و کمک به آنها در زمینه نیازهای تجارت آزاد. معرفی شدن بهترین روش‌های بین المللی در مدیریت مرزها، تدارکات، اقدامات بهداشتی (SPS) برای ایجاد دانش. ایجاد ظرفیت در موسسات سازمانی، موسسات همکاری گمرک و حمل و نقل. در دست اجرا بودن پروژه‌های آزمایشی کنترل گمرکی، تبادل داده‌های قبل از ورود و ترانزیت منطقوی. برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقوی مراجعه شود.
۵	گردشگری ایجاد یک رویکرد منطقوی برای توسعه گردشگری، برای به حداقل رساندن فرصت‌های اقتصادی و اکوسیستم‌های حفاظتی

ردیف	فعالیت‌های سازمان همکاری‌های اقتصادی و منطقوی آسیای مرکزی (CAREC)
	<p>ایجاد خدمات متداولی مانند خدمات نجات کوهستان، راهنمایی‌تور و پیاده روی برای تحقق مقیاس اقتصادی</p> <p>پشتیبانی از پتانسیل گردشگری استفاده نشده منطقه از طریق تبلیغات و مارک تجاری، سرمایه‌گذاری در خدمات گردشگری و زیرساخت‌های مهم، توسعه محصولات گردشگری مشترک</p>
۶	<p>* توسعه دادن استراتژی‌های شهری از طریق یک راهرو منطقوی از طریق ارتباطات یکپارچه شامل زیرساخت‌های انرژی، جاده و راه‌آهن، هوایی، ارتباطات از راه دور و داش و فن آوری</p> <p>* تسهیل کردن مبادله خدمات بین شهرها و مناطق اطراف آن، آموزش، بهداشت، خدمات کشاورزی، تدارکات، جهانگردی، خدمات مرتبط با برنامه ریزی شهر و خدمات محیطی</p> <p>عمل کردن یه عنوان بستری برای به اشتراک گذاشتن دانش بین کشورهای عضو در جریان سازی مدیریت ریسک در برابر بلایا در برنامه ریزی شهری</p>
۷	<p>راه‌آهن</p> <p>هوایپیمایی</p> <p>حمل و نقل جاده ای</p> <p>زیرساخت‌های لجستیکی</p> <p>برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقوی مراجعه شود.</p>
۸	<p>انرژی پاک</p> <p>بهره‌وری انرژی</p> <p>تجارت انرژی</p> <p>برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقوی مراجعه شود.</p>
۹	<p>کشاورزی</p> <p>برای ارتقا تجارت منطقوی در بخش کشاورزی، شتیبانی از هماهنگی اقدامات SPS با استانداردهای بین‌المللی، ایجاد ظرفیت بر اساس کیفیت و تنوع محصول و بهبود ارتباطات حمل و نقل پ خواهد کرد.</p> <p>کمک به کشورهای عضو تا در زنجیره ارزش کشاورزی منطقوی و جهانی ادغام شوند.</p> <p>پشتیبانی برای کنترل بیماری مرزی حیوانات در نظر گرفته خواهد شد زیرا این امر به همکاری بین مرزی، از جمله به اشتراک گذاری اطلاعات بیوتکنولوژی، هماهنگی اینمنی</p>

ردیف	فعالیت‌های سازمان همکاری‌های اقتصادی و منطقوی آسیای مرکزی (CAREC)
	<p>زیستی و هماهنگی اقدامات دامپزشکی نیاز دارد. برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقوی مراجعه شود.</p>
۱۰	<p>علی‌رغم پیچیدگی‌های آشکار بخش آب، سابقه همکاری در منطقه در زمینه به اشتراک گذاری داده‌ها، توسعه نهادی و مدیریت مشترک حوزه‌های آمو دریا و سیر دریا وجود دارد. CAREC 2030 می‌تواند به پیشرفت در این زمینه کمک کند و از نقاط قوت آن، از جمله نقش کارگزار صادقانه خود، برای پیشبرد بحث و گفتگو در مورد مسائل آب برای ترسیم مسیر پیش رو استفاده کند.</p> <p>CAREC 2030 می‌تواند بستری را برای بحث در مورد کمبود آب و مسائل مربوط به بهره‌وری آب و همچنین سرانجام بررسی مدیریت منابع آب فرامرزی فراهم کند.</p>
۱۱	<p>کشورهای CAREC شبکه‌هایی از آموزش عالی ملی و منطقوی و موسسات آموزش فنی و حرفه‌ای و آموزش را تشکیل داده اند که مشتمل از دانشگاه‌ها، موسسات تحقیقاتی و اتاق‌های فکر و مدارس آموزش حرفه‌ای است. فرصت‌های قابل توجهی برای تجارت منطقوی در خدمات آموزشی وجود دارد که عرضه و انتخاب را گسترش می‌دهد و کیفیت را افزایش می‌دهد. بخش خصوصی می‌تواند در این امر نقش مهمی داشته باشد. برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقوی مراجعه شود.</p>
۱۲	<p>رسیدگی به خطرات همه گیری و کنترل بیماری‌های واگیر از کالاهای عمومی مهم منطقوی با تأثیرات مثبت است. CAREC 2030 با توجه به احتمالاً منطقوی بودن شیوع بیماری در آینده، می‌تواند از چارچوبی مشترک برای رسیدگی به بیماری‌های همه گیر پشتیبانی کند. این چارچوب می‌تواند شامل افزایش ظرفیت‌های منطقوی برای ارزیابی و پاسخ به خطرات همه گیر، و ایجاد آمادگی برای رسیدگی به خطرات بهداشتی منطقه، از جمله توسعه سیستم‌های هشدار سریع و مرکز نظارت منطقوی باشد. برای معلومات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقوی مراجعه شود.</p>

## ۲/۶. فعالیت‌های کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متعدد برای آسیا و پاسیفیک (UNESCAP)

کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متعدد برای آسیا و پاسیفیک (ESCAP) یکی از ۵ کمیسیون منطقه‌ای شورای اقتصادی اجتماعی سازمان ملل متعدد (ECOSOC) می‌باشد. کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متعدد برای آسیا و پاسیفیک (ESCAP) در مارس ۱۹۴۷ با حضور ده کشور آمریکا، شوروی (سابق)، فرانسه، هلند، هند، فیلیپین، استرالیا و تایلند در شهر شانگهای چین، با نام کمیسیون اقتصادی آسیا و خاور دور (ECAFE) برای کمک به بازسازی اقتصادی پس از جنگ تأسیس شد.

ردیف	فعالیت‌های کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متعدد برای آسیا و پاسیفیک (UNESCAP)
۱	<p>UNESCAP از طریق تجزیه و تحلیل سیاست‌های مبتنی بر شواهد، ظرفیتسازی و خدمات مشاوره‌ای منطقه‌ای از کشورهای عضو برای ایجاد انعطاف پذیری و تعمیق اتصال پشتیبانی می‌کند.</p> <p>فناوری اطلاعات و ارتباطات، تکنولوژی معلوماتی کاهش خطر بلایای طبیعی</p>
۲	<p>رویکرد رشد سبز که از سال ۲۰۰۵ در منطقه UNESCAP ترویج می‌شود، بر بهبد کیفیت اکولوژیکی رشد اقتصادی به عنوان ابزاری مهم برای توسعه پایدار متمرکز است و یک استراتژی اصلی برای ارائه اقتصاد سبز در زمینه توسعه پایدار و ریشه کنی فقر است.</p> <p>محیط زیست</p>
۳	<ul style="list-style-type: none"> <li>• تقویت تحول اقتصادی - اقتصادی پایدار در آسیا و اقیانوس آرام</li> <li>• حمایت هنگاری و گفتگوی منطقه‌ای</li> <li>• حمایت از سیاست، تحقیق و تحلیل پشتیبانی فنی، خدمات مشاوره‌ای و ظرفیتسازی</li> </ul> <p>توسعه اجتماعی</p>
۴	<p>UNESCAP بر نقش اساسی تأمین اعتبار برای توسعه برای اجرای برنامه ۲۰۳۰ توسعه پایدار تأکید دارد. اولویت‌های مشخص شده در این زمینه عبارتند از: تقویت بسیج منابع داخلی، از جمله از طریق همکاری مالیاتی و مدیریت هزینه‌های عمومی، افزایش سرمایه‌گذاری با کیفیت در زیرساخت‌ها با در نظر گرفتن تمام جنبه‌های پایداری اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی و افزایش اثر بخشی بازارهای مالی در حمایت از توسعه پایدار.</p> <p>سیاست‌های اقتصاد کلان و بودجه توسعه</p>
۵	<p>کشورهای آسیا و اقیانوس آرام توسط دبیرخانه UNESCAP در تلاش برای غلبه بر چالش‌هایی که مانع استفاده بهتر از تجارت، سرمایه‌گذاری، فناوری و نوآوری برای تحقق اهداف توسعه پایدار به همه می‌شود، پشتیبانی می‌شوند.</p> <p>تجارت، سرمایه‌گذاری و نوآوری</p>
۶	<p>UNESCAP با پشتیبانی از توسعه یک شبکه منطقه‌ای، ترکیب شبکه بزرگراه آسیا، شبکه راه‌آهن ترانس آسیا و شبکه بنادر، به منظور تقویت اتصال، بهینه سازی استفاده از زیرساخت‌های موجود و افزایش سطح ادغام بین شبکه‌های مختلف، فعالیت می‌کند.</p> <p>حمل و نقل</p>
۷	<p>UNESCAP برای بهبد استفاده از آمار برای تصمیم گیری مبتنی بر شواهد و توسعه و انتشار آمار با کیفیت برای جوامع فراگیر، پایدار و مقاوم در منطقه UNESCAP تلاش آمار</p>

ردیف	فعالیت‌های کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد برای آسیا و پاسیفیک (UNESCAP)
	<p>می‌کند. آمار با کیفیت، یعنی آماری مرتبط، دقیق، به موقع، دارای ارزش پولی، در دسترس همه و بدون دخالت سیاسی. آنها مدرکی را که برای تصمیم‌گیری مهم که بر همه جنبه‌های زندگی ما تأثیر می‌گذارد، به رهبران ما ارائه می‌دهند.</p>
۸	<p>اموریت UNESCAP در زمینه انرژی این است که دسترسی به انرژی مقرون به صرفه، قابل اعتماد، پایدار و مدرن را برای همه در آسیا و اقیانوسیه مطابق با اهداف SDG7 تضمین کند و از طریق همکاری منطقه‌ای امنیت و اتصال انرژی را افزایش دهد.</p>
	<p>UNESCAP بستری را برای گفتگو و اشتراک دانش فراهم می‌کند و برنامه‌هایی را برای تقویت انتقال به یک سیستم انرژی پایدار با پیشرفت دسترسی به انرژی، انرژی‌های تجدید پذیر و بهره‌وری انرژی اجرا می‌کند.</p>

## ۲.۷. فعالیت‌های طرح کلمبو (Colombo Plan)

طرح کلمبو از قدیمی ترین سازمان‌های بین دولتی منطقه‌ای است که در سال ۱۹۵۱ به تصویب هفت عضو موسس مشترک‌المنافع یعنی کشورهای استرالیا، انگلیس، کانادا، سریلانکا، هند، نیوزیلند و پاکستان رسید و در حال حاضر ۲۷ کشور شامل کشورهای غیرمشترک‌المنافع و کشورهایی که متعلق به گروه‌های منطقه‌ای نظیر انجمن ملت‌های جنوب شرق آسیا (ASEAN) و انجمن همکاری منطقه‌ای جنوب آسیا (SAARC) می‌باشد، عضو این طرح هستند.

در ابتدا آن را "طرح کلمبو برای توسعه اقتصادی مشترک در آسیای جنوبی و جنوب شرقی" نامیدند. با گسترش اعضاء اولیه و تصویب اساسنامه جدید در سال ۱۹۷۷، نام آن به "طرح کلمبو برای توسعه اقتصادی و اجتماعی مشترک در آسیا و اقیانوسیه" تغییر یافت تا معنکس کننده ترکیب بسط یافته اعضاء و محدوده فعالیت‌های آن باشد

ردیف	فعالیت‌های طرح کلمبو (Colombo Plan)
(هشت مورد از فعالیت‌های طرح کلمبو، برای کسب اطلاعات بیشتر به فایل سازمان‌های منطقه‌ی شود)	
۱	۴۰ کامیون برداشت ماشین
۲	نوسازی کارخانه روغن افتخار
۳	نوسازی کارخانه قدر بغلان
۴	بید فورت ترک و بس
۵	امکانات کتابخانه‌ای برای دانشگاه ننگرهار، جلال‌آباد
۶	تجهیزات و کتابهای دانشگاه کتابخانه مرکزی کابل و دانشگاه ننگرهار جلال‌آباد
۷	تجهیزات دانشکده غازی
۸	جاده سازی توسط سازمان جاده مرزی هند

## ۲/۸. فعالیت‌های کریدور حمل و نقل اروپا-قفقاز-آسیا (TRACECA)

برنامه کریدور تراسیکا در ماه مه سال ۱۹۹۳ میلادی در نشست وزرای حمل و نقل و تجارت هشت کشور عضو (پنج کشور جمهوری آسیای مرکزی و سه جمهوری قفقاز) در بروکسل ارائه شد که طی آن یک کریدور حمل و نقل شرق - غرب از طریق دریای سیاه - جمهوری قفقاز-دریای خزر و آسیای مرکزی، میان اروپا و آسیای مرکزی تعریف شد و در سال ۱۹۹۸ میلادی با هدف توسعه روابط اقتصادی، حمل و نقل و تجارتی کشورهای حوزه دریایی سیاه، قفقاز و حوزه دریایی خزر راه اندازی شد و امروز تعداد اعضای آن به ۱۴ کشور رسیده است.

ردیف	فعالیت‌های کریدور حمل و نقل اروپا-قفقاز-آسیا (TRACECA)
۱	<p>توانبخشی راه‌آهن قفقاز</p> <p>بهمود ترمینال موجود کشتی ریلی و ساخت تاسیسات در ایلیچفسف، اوکراین</p> <p>تأمین سیستم کابل نوری برای ارتباط و سیگنالینگ به راه‌آهن ارمنستان، آذربایجان و گرجستان</p> <p>توانبخشی ترمینال ریلی در آكتائو.</p> <p>تأمین واگن مخزن نفت به راه‌آهن آذربایجان</p> <p>تأمین مواد برای توانبخشی راه‌آهن گابالا-ترمز</p> <p>تأمین واگن مخزن نفت به راه‌آهن آذربایجان</p>
۲	احیای پل سرخ و ساخت پل TRACECA
۳	<p>ایجاد سیستم رایانه‌ای حمل و نقل کشتی و تأمین و نصب رایانه و تجهیزات ارتباطی برای بنادر ایلیچفسک (اوکراین) و پوتی (گرجستان)</p> <p>تأمین تجهیزات کمک ناوبری برای بنادر باکو / آكتائو / ترکمنباشی</p>
۴	<p>تجهیزات حمل بار و کانتینر برای بندهای باکو (آذربایجان)، ترکمنباشی (ترکمنستان)، پوتی (گرجستان) و ایلیچفسک (اوکراین)</p> <p>مرکز توزیع صادرات پنبه بخارا</p> <p>خدمات کانتینر بین بنادر خزر باکو و ترکمنباشی</p> <p>تجهیزات ترمینال (کارمیر، بلور، چیمکنت، آكتائو، بیشکک)</p>

## ۲۹. فعالیت های سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی (OECD)

سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی سازمانی است بین المللی، دارای ۳۵ عضو، که اعضای آن متعهد به اصول دموکراسی و اقتصاد آزاد هستند. این سازمان به تعبیری عمدترين سازمان بین المللی تصميم گيرنده اقتصادي است. مقر اصلی اين سازمان در شهر پاريس است.

سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی (OECD) در سال ۱۹۴۸ ميلادي تحت عنوان سازمان همکاری اقتصادي اروپا (OEED) ايجاد گردید. اين مؤسسه تحت مدیريت رابرت مارژولين فرانسوی بهمنظور اجرای طرح بازسازی کشورهای اروپايی پس از جنگ جهانی دوم ايجاد شد؛ طرحی که تحت عنوان برنامه مارشال توسيط ایالات متحده آمریکا برای بازسازی اروپا پس از جنگ و مبارزه با کمونیسم برنامه ریزی شده بود. OEED حدود ۱۲ سال به کار خود ادامه داد و در نهايیت نيز منحل نگردید، بلکه چارچوب آن چنان تغيير شكل شد. در ۱۴ دسامبر سال ۱۹۶۰ توسيط کشورهای اتریش، بلژیک، کانادا، دانمارک، فرانسه، آلمان، یونان، ایسلند، ايرلند، لوکزامبورگ، هلند، نروژ، پرتغال، اسپانيا، سوئیس، سوئیس، ترکيه، انگلیس و آمریکا با تصویب يك کنوانسیون ۲۱ ماده ای جدید در زمينه انکشاف و اقتصاد، نام سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی تغيير دادند. از طرفی آمریکا و کانادا که در سازمان قبلی به عنوان اعضای جانبی محسوب می شدند، اين بار به عضویت كامل درآمدند.

ردیف	سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD	(در تمامی موارد برای کسب اطلاعات بیشتر به پروفایل سازمان‌های منطقی مراجعه شود)
۱	کشاورزی و شیلات	تجارت کشاورزی، کشاورزی و محیط زیست، سیستم اطلاعات بازار کشاورزی، نظارت و ارزیابی سیاستهای کشاورزی، بهره وری و نوآوری کشاورزی، مقاومت ضد میکروبی و کشاورزی، تنوع زیستی و اکوسیستم‌ها، تغییرات آب و هوا و سیستم‌های غذایی، شبکه تحلیل سطح مزرعه، شیلات و آبزی پروری و...
۲	ایمنی شیمیایی و ایمنی زیستی	دستورالعمل‌های آزمون، روشهای آزمایشگاهی خوب، پذیرش متقابل داده‌ها، ارزیابی خطر، ارزیابی قرار گرفتن در معرض خطر، مدیریت ریسک مواد شیمیایی، ایمنی مواد نانو تولید شده، سومون دفع آفات کشاورزی و...
۳	رقابت	سواستفاده از سلطه و انحصار طلبی، کارت‌ها و قراردادهای ضد رقابتی، آزادسازی و مداخله در رقابت در بخش‌های تنظیم شده، اصلاحات سیاست طرفدار رقابت، شیوه‌های اجرای رقابت، اصلاحات نظارتی و سیاست رقابت
۴	حاکمیت شرکتی	اصول حاکمیت شرکتی، حاکمیت شرکتی شرکتهای دولتی، بازارهای سرمایه، رفتار تجاری مسئولانه، راهنمایی‌های لازم برای بنگاه‌های اقتصادی، اعتماد به تجارت
۵	فساد و صداقت	کتاب راهنمای یکپارچگی عمومی OECD، ویتارها: ایجاد الگوی جدید برای اعتماد عمومی، رسیدگی به خطرات فساد در عصر COVID-19: پیشگیری و مدیریت تعارض منافع در بخش دولتی، حسابرسی سیاست‌های غیرمتتمرکز در بزرگ، چالش جهانی عدالت ۲۰۲۱: پیشرفت قانون در شرایط بحرانی، بازرسان مالیاتی بدون مرز
۶	توسعه	فرصت‌ها و چالش‌ها در مناطق در حال توسعه، سیاست‌های بهتر برای توسعه، توسعه مالی
۷	دیجیتال	هوش مصنوعی، بلاکچین، پهن‌باند و مخابرات، سیاست مصرف کننده و ایمنی محصول، اقتصاد دیجیتال، دولت دیجیتال

ردیف	سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD	(در تمامی موارد برای کسب اطلاعات بیشتر به پروفایل سازمان‌های منطقی مراجعه شود)
۸	آموزش	اندازه گیری نتایج، آموزش و یادگیری، توسعه و استفاده از مهارت‌ها، تدوین و اجرای سیاست‌ها، نوآوری و آینده آموزش
۹	اقتصاد	چشم انداز اقتصادی، تجزیه و تحلیل و پیش‌بینی‌ها، نظرسنجی‌های اقتصادی کشور و نظارت بر کشور، اصلاحات سیاست اقتصادی: رفتن به سمت رشد، مالی و رشد فرآیند، محیط زیست: کاهش انتشار بدون آسیب رساندن به مشاغل یا عملکرد مالی شرکت‌ها و...
۱۰	استخدام	چانه زنی جمعی، اتصال افراد با مشاغل خوب، قانون حمایت از اشتغال، آینده کار، کیفیت کار و...
۱۱	محیط زیست	کشاورزی و محیط زیست، تنوع زیستی و اکوسیستم‌ها، تغییرات اقلیمی، اینمنی شیمیایی و اینمنی زیستی و...
۱۲	مالی	بازارهای مالی، آموزش مالی، حمایت از مصرف کننده مالی و...
۱۳	رشد و توسعه فضای سبز	مصرف، نوآوری و محیط زیست، سیاست‌های اقتصادی برای تقویت رشد سبز، ابزار و ارزیابی سیاست‌های زیست محیطی، شیلات و آبزی پروری و...
۱۴	سلامتی	پیری و مراقبت طولانی مدت، مقاومت ضد میکروبی، سلامت دیجیتال، فناوری‌های نوظهور، پایداری مالی سیستم‌های بهداشتی و...
۱۵	صنعت و کارآفرینی	صنعت و جهانی سازی، SME و کارآفرینی، سرمایه گذاری بین المللی، آمار کارآفرینی و جارت، جهانگردی
۱۶	نوآوری	سیاست، علم و فناوری و نوآوری، دولت مبتکر، تحقیق و مدیریت دانش، دیجیتال شدن
۱۷	بیمه و حقوق بازنیستگی	حقوق بازنیستگی بودجه ای و خصوصی، سیستم‌های بازنیستگی، بیمه
۱۸	سرمایه گذاری	اسناد قانونی OECD در مورد سرمایه گذاری بین المللی، رفتار تجاری مسئولانه، چارچوب سیاست برای سرمایه گذاری، قانون سرمایه گذاری بین المللی و...
۱۹	مهاجرت	جنبهای اقتصادی مهاجرت، سیاست‌ها و ساختهای ادغام، مهاجرت و توسعه، سیاست-های مهاجرت، نظارت بر مهاجرت
۲۰	حاکمیت عمومی	بودجه بندی و هزینه‌های عمومی، دولت دیجیتال، مبارزه با فساد و یکپارچگی در بخش عمومی، دولت باز و...
۲۱	توسعه منطقه‌ای، روستایی و شهری	توسعه منطقی، توسعه روستایی، توسعه شهری، حکومت چند سطحی، آمار منطقی حاکمیت آب
۲۲	اصلاح مقررات	سیاست تنظیم مقررات، اصلاحات نظارتی و سیاست رقابت، آزادسازی و مداخله در رقابت در بخش‌های تنظیم شده
۲۳	علم و تکنولوژی	سیاست، علم و فناوری و نوآوری، فناوری‌های نوظهور، اینمنی زیستی - Bio Track - انجمن علمی جهانی، اینمنی مواد نانو تولید شده،

ردیف	سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD
(در تمامی موارد برای کسب اطلاعات بیشتر به پروفایل سازمان‌های منطقوی مراجعه شود)	
۲۴	مسائل اجتماعی و رفاهی مزایا و دستمزدها، خانواده‌ها و فرزندان، آینده کار، برایری جنسیتی، مسکن، رشد فرآگیر، نابرابری، گنجاندن LGBTI، اندازه گیری رفاه و پیشرفت، حقوق بازنیستگی، خشونت علیه زنان، جوانان
۲۵	مالیات فرسایش پایه و جابجایی سود، مالیات بر مصرف، حل اختلاف، تبادل اطلاعات، شبکه فدرالیسم مالی، روابط جهانی و توسعه، دارایی عمومی، مدیریت مالیات، مالیات و جرم، تحلیل سیاست مالیاتی، معاهدات مالیاتی، انتقال قیمت
۲۶	تجارت تجارت کشاورزی، کمک به تجارت، تجارت دیجیتال و ...

## ۲،۱۰. فعالیت‌های کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری سازمان همکاری‌های اسلامی (COMCEC)

افغانستان و ۵۶ کشور مسلمان دیگر که عضو سازمان همکاری‌های اسلامی سازمان همکاری اسلامی (OIC) می‌باشند به عنوان یکی از اعضای بنیان‌گذار سازمان همکاری اسلامی از آغاز تاسیس تا کنون عضویت دائمی آن را داشته و در تمام جلسه‌های «سازمان همکاری اسلامی (OIC) با سهم فعال اشتراک کرده است. سازمان همکاری اسلامی دارای کمیته‌های تخصصی در زمینه‌های مختلف می‌باشد که کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری (COMCEC) به عنوان یکی از چهار کمیته دائمی سازمان همکاری اسلامی (OIC)، توسط سومین کنفرانس اجلاس سران اسلامی در سال ۱۹۸۱ در مکه تأسیس شد که دفتر هماهنگی این کمیته در شهر انقره پایتخت کشور ترکیه مستقر است و افغانستان در عضویت آن قرار دارد.

ردیف	فعالیت‌های کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری سازمان همکاری‌های اسلامی (COMCEC)
۱	<p>تجارت</p> <p>اخیراً، کشورهای پیشرفته مشتاقانه خواستار بخشی از توافقنامه‌های تجاری چند جانبه بزرگ مانند مشارکت تجارت و سرمایه‌گذاری بین اقیانوس اطلس (اتحادیه اروپا-ایالات متحده آمریکا)، مشارکت ترانس اقیانوس آرام (ایالات متحده - ۱۳ کشور همسایه اقیانوس آرام)، توافق نامه تجارت آزاد اتحادیه اروپا و مکزیک و مشارکت اقتصادی گسترده (USA-ASEAN) هستند.</p>
۲	<p>حمل و نقل و ارتباطات</p> <p>استراتژی کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری (COMCEC)، که در سال ۲۰۱۲ تصویب شد، حمل و نقل و ارتباطات را به عنوان یکی از شش زمینه همکاری کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری (COMCEC) معرفی کرده است. هدف استراتژیک همکاری در حمل و نقل و ارتباطات به عنوان "بهبود عملکرد، اثربخشی و پایداری حمل و نقل و ارتباطات در کشورهای عضو" تعریف شده است.</p>
۳	<p>کشاورزی</p> <p>کشاورزی یک بخش قابل توجه برای اقتصادهای سازمان همکاری اسلامی (OIC) است، جایی که ۲۱ کشور عضو در میان کشورهای توسعه نیافته (LDC) طبقه بندی شده توسط سازمان ملل قرار دارند. جمعیت کشاورزان گواهی بر این مدعای است.</p>
۴	<p>توریزم</p> <p>برای تقویت همکاری بین کشورهای عضو در زمینه گردشگری، اجلاس اقتصادی کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری (COMCEC)، که در ۹ نوامبر ۲۰۰۹ در استانبول برگزار شد، تصمیم گرفت که همکاری در این زمینه مهم را در اولویت قرار دهد.</p> <p>گردشگری همچنین توسط استراتژی کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری (COMCEC) به عنوان یکی از زمینه‌های همکاری تعریف شده است. هدف استراتژیک تعریف شده توسط استراتژی کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری (COMCEC) "توسعه بخش گردشگری پایدار و رقابتی در کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی (OIC)" است. با توجه به دستیابی به این هدف، این استراتژی پنج حوزه خروجی، یعنی چارچوب تنظیمی، برنامه‌های آموزشی و ظرفیت سازی، مشارکت بخش</p>

ردیف	فعالیت‌های کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری سازمان همکاری‌های اسلامی (COMCEC)
	خصوصی، برنامه‌های گردشگری مبتنی بر جامعه و استراتژی‌های بازاریابی را پیش بینی می‌کند.
۵	ایده افزایش همکاری‌های مالی تحت کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری (COMCEC) به جلسات اولیه آن برمی گردد. تلاش‌ها برای همکاری در این زمینه طی سال‌های اخیر تشدید و تعمیق یافته است. استراتژی کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری (COMCEC) امور مالی را به عنوان یکی از زمینه‌های همکاری کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری (COMCEC) تعریف کرده است.
۶	کاهش فقر یکی از موضوعات دائمی کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری (COMCEC) است. همچین در استراتژی کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری (COMCEC) به عنوان یکی از زمینه‌های همکاری کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری (COMCEC) تعریف شد.
۷	در رابطه با همکاری بخش خصوصی بسیاری از فعالیت‌های مهم توسط نهادهای سازمان همکاری اسلامی (OIC) تحت چارچوب کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری (COMCEC) برای افزایش مشارکت بخش خصوصی مانند همکاری در این جلسات و نمایشگاههای اسلامی انجام شده است.
	اثاق بازارگانی، صنایع و کشاورزی اسلامی (ICCIA) مطابق با مصوبات مربوط به کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری (COMCEC)، جلسات سالانه بخش خصوصی را ترتیب می‌دهد. این جلسات نمایندگان بخش خصوصی کشورهای عضو را گرد هم می‌آورد تا درباره چالش‌های مشترک و همچنین فرصت‌های غلبه بر آنها بحث کنند.

## ۲.۱۱ سازمان‌های با فعالیت مشترک

ردیف	نوع فعالیت	نام سازمان یا سازمان‌های فعال در این زمینه
۱	اقتصادی	ایکو، اتحادیه شانگهای، سازمان همکاری و اکشاف اقتصادی OECD
۲	حمل و نقل و ارتباطات	کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری سازمان همکاری‌های اسلامی (COMCEC)، ایکو، سازمان همکاری‌های اقتصادی و منطقه‌ی آسیای مرکزی (CAREC)، کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متعدد برای آسیا و پاسیفیک (UNESCAP)
۳	انرژی	ایکو، سازمان همکاری‌های اقتصادی و منطقه‌ی آسیای مرکزی (CAREC)
۴	توریزم و گردشگری	کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری سازمان همکاری‌های اسلامی (COMCEC)، ایکو، سارک، سازمان همکاری‌های اقتصادی و منطقه‌ی آسیای مرکزی (CAREC)
۵	رشد اقتصادی و بهره‌وری	ایکو
۶	رفاه اجتماعی و محیط زیست	ایکو، کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متعدد برای آسیا و پاسیفیک (UNESCAP)
۷	مشارکت کردن در پروژه‌ها	ایکو
۸	افزایش ظرفیت و برنامه‌های آموزش	ایکو
۹	غذا، توسعه روستایی و کشاورزی	کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری سازمان همکاری‌های اسلامی (COMCEC)، اتحادیه شانگهای، سارک، اتحادیه قلب آسیا، سازمان همکاری‌های اقتصادی و منطقه‌ی آسیای مرکزی (CAREC)، سازمان همکاری و اکشاف اقتصادی OECD
۱۰	تجارت	کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری سازمان همکاری‌های اسلامی (COMCEC)، سارک، اتحادیه قلب آسیا، سازمان همکاری‌های اقتصادی و منطقه‌ی آسیای مرکزی (CAREC)، کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متعدد برای آسیا و پاسیفیک (UNESCAP)، سازمان همکاری و اکشاف اقتصادی OECD
۱۱	فعالیت‌های اجتماعی	سارک، کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متعدد برای آسیا و پاسیفیک (UNESCAP)، سازمان همکاری و اکشاف اقتصادی OECD
۱۲	تکنولوژی و کاهش فقر	کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری سازمان همکاری‌های اسلامی (COMCEC)، سارک
۱۳	انرژی، ترانسپورت و تکنولوژی معلوماتی	سارک

ردیف	نوع فعالیت	نام سازمان یا سازمان‌های فعال در این زمینه
۱۴	آموزش، امنیت و فرهنگ	سارک، اتحادیه قلب آسیا، سازمان همکاری‌های اقتصادی و منطقوی آسیای مرکزی(CAREC)، طرح کلمبو (Colombo Plan)، سازمان همکاری و اکشاف اقتصادی OECD
۱۵	مبارزه با مواد مخدر	اتحادیه شانگهای، اتحادیه قلب آسیا
۱۶	مبارزه با تروریسم	اتحادیه شانگهای، اتحادیه قلب آسیا
۱۷	زیرساخت‌های منطقوی	اتحادیه قلب آسیا
۱۸	مدیریت حوادث و حفاظت از محیط زیست	کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد برای آسیا و پاسیفیک (UNESCAP)، سازمان همکاری و اکشاف اقتصادی OECD
۱۹	سکتور خصوصی	کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری سازمان همکاری‌های اسلامی (COMCEC)
۲۰	هماهنگی سیاست‌های اقتصاد کلان	سازمان همکاری‌های اقتصادی و منطقوی آسیای مرکزی(CAREC)، کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد برای آسیا و پاسیفیک (UNESCAP)
۲۱	مالی	کمیته دائمی همکاری اقتصادی و تجاری سازمان همکاری‌های اسلامی (COMCEC)، سازمان همکاری همکاری‌های اقتصادی و منطقوی آسیای مرکزی(CAREC)، سازمان همکاری و اکشاف اقتصادی OECD
۲۲	تقویت جو سرمایه گذاری	سازمان همکاری‌های اقتصادی و منطقوی آسیای مرکزی(CAREC)، سازمان همکاری و اکشاف اقتصادی OECD
۲۳	مدیریت آب	سازمان همکاری‌های اقتصادی و منطقوی آسیای مرکزی(CAREC)
۲۴	بهداشت و سلامت	اتحادیه شانگهای، سازمان همکاری‌های اقتصادی و منطقوی آسیای مرکزی(CAREC)، سازمان همکاری و اکشاف اقتصادی OECD
۲۵	فناوری اطلاعات و ارتباطات، تکنولوژی معلوماتی کاهش خطر بلایای طبیعی	سارک، اتحادیه قلب آسیا، کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد برای آسیا و پاسیفیک (UNESCAP)، سازمان همکاری و اکشاف اقتصادی OECD
۲۶	آمار	کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد برای آسیا و پاسیفیک (UNESCAP)
۲۷	انرژی	کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد برای آسیا و پاسیفیک (UNESCAP)
۲۸	ریل	کریدور حمل و نقل اروپا-قفقاز-آسیا ، CAREC(TRACECA)

ردیف	نوع فعالیت	نام سازمان یا سازمان‌های فعال در این زمینه
۲۹	جاده	طرح کلمبو (Colombo Plan)، کریدور حمل و نقل اروپا-قفقاز-آسیا (TRACECA)
۳۰	دریا	کریدور حمل و نقل اروپا-قفقاز-آسیا (TRACECA)
۳۱	رقابت	سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD
۳۲	حاکمیت شرکتی	سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD
۳۳	فساد و صداقت	سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD
۳۴	توسعه	سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD
۳۵	دیجیتال	اتحادیه شانگهای، سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD
۳۶	استخدام	سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD
۳۷	رشد و توسعه فضای سبز	سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD
۳۸	صنعت و کارآفرینی	طرح کلمبو (Colombo Plan)، سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD
۳۹	نوآوری	کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد برای آسیا و پاسیفیک (UNESCAP)، کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد برای آسیا و پاسیفیک (UNESCAP)، سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD
۴۰	بیمه و حقوق بازنشستگی	سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD
۴۱	مهاجرت	سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD
۴۲	حاکمیت عمومی	سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD
۴۳	توسعه منطقه‌ای، روستایی و شهری	سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD
۴۴	اصلاح مقررات	سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD
۴۵	مالیات	سازمان همکاری و انکشاف اقتصادی OECD
۴۶	ورزش	اتحادیه شانگهای

### ۳. توقعات افغانستان از سازمان‌های منطقوی

توقعات افغانستان از سازمان‌های منطقوی را می‌توان به دو بخش تقسیم کرد . بخش اول مربوط به اهداف انکشاف پایدار افغانستان می‌باشد که افغانستان می‌تواند براساس اهداف انکشاف پایدار خود با این سازمان‌ها ارتباط بگیرد مهمترین اهداف انکشاف پایدار افغانستان به صورت زیر می‌باشد.

- دسترسی همه گان به آب پاک و حفظ الصحه .
- دسترسی همه گان به انرژی قابل استطاعت (ارزان).
- اشتغال مناسب و رشد سریع اقتصادی.
- صنعت، زیربناهای مستحکم و نوآوری (اختراعات) .
- کاهش نابرابری اقتصادی و اجتماعی در سطح کشور .
- شهرهای فرآیندهای جوامع پایدار .
- تولید و مصرف مسئوله و پایدار .
- صلح، عدالت و نهادهای با ظرفیت (قوی) .
- مشارکت جهانی برای تطبیق اهداف انکشاف پایدار .

اهداف انکشاف پایدار (SDGs-Goals Development Sustainable ۲۰۳۰-۱۵) یک برنامه جامع و همه شمول اقتصادی، اجتماعی، امنیتی و محیط زیستی می‌باشد که توسط کشورهای عضو سازمان ملل با توافق آرا، برای ۱۵ سال آینده جهان بشریت ایجاد گردیده است. این برنامه، ۱۷ هدف انکشافی را در قالب ۱۶۹ تارگیت، ۲۳۲ شاخص و فعالیت‌های استراتئیزیک، بگونه متداوم دنبال می‌کند.

افغانستان منحیث یکی از اعضای جامعه بین المللی و در عین حال، یک کشور کمتر انکشاف یافته و فقیر، نیاز دارد تا برنامه‌های انکشافی خویش را با اهداف انکشاف پایدار هماهنگ نماید. به دلیل اینکه شرایط و الزامات کنونی ایجاب می‌نماید تا منابع عمده عایداتی کشور بگونه دقیق مطالعه و شناسایی گردیده، روی آن سرمایه گذاری صورت گیرد تا به نیازمندی‌های نسل حاضر و آینده پاسخگو باشیم. ما زمانی به اهداف انکشاف پایدار دست خواهیم یافت که تمام اعضای جامعه، بصورت آگاهانه، نیازمندی‌های خویش را در محدوده ظرفیت‌های موجود شناسایی نموده و سهم فعال و کلیدی خویش را در کنار دولت در تحقق این اهداف ایفا نمایند.

در این بخش برای هر اهداف انکشاف پایدار پروژه و برنامه‌ای ترتیب داده شده است و وزارت مربوط آن نیز مشخص شده است. سپس با توجه به نوع پروژه و برنامه‌ای که وزارت مربوطه اجرا می‌کند، سازمان منطقوی مربوطه که می‌تواند آن پروژه را تمویل کند و یا در محدوده فعالیت ان سازمان می‌باشد تعریف شده است.

بخش دوم مربوط به اهداف پروژه و انکشاف افغانستان تا سال ۲۰۳۰ می‌باشد. دومین سند چارچوب ملی صلح و انکشاف (ANPDF II) بر سه هدف عمده متمرکز می‌باشد: ایجاد صلح، دولت سازی و ایجاد بازار . این سند، در زمانیکه ما سوی نیمه دوم دهه تحول افغانستان، از ۲۰۲۱ - ۲۰۲۵، به پیش می‌رویم، بیانگر دیدگاه افغانستان در مورد پیشرفت، خودکفایی، رشد اقتصادی و صلح می‌باشد. ما با ارائه چشم انداز خود برای انکشاف در پنج سال آینده، با تمرکز بر ایجاد صلح، دولت سازی و ایجاد بازار شروع می‌کنیم. ما در باره داشته‌های گسترده طبیعی افغانستان و اینکه چگونه می‌توانیم از این منابع برای توسعه اقتصادی خود استفاده کنیم، پلان‌های بلند مدت داریم .

در خصوص صلح، ما برای اولین بار در دهه‌ها در حال حرکت به سمت یک امکان واقعی برای دستیابی به صلح هستیم. ما باید برای چنین صلح تالش کنیم، زیرا این هدف والاتر از بقیه است و در واقع، امکان انکشاف سریع تر اولویت‌های دولت سازی و بازار سازی را فراهم می‌سازد.

در مورد دولت سازی، ما حاکمیت قانون را برقرار خواهیم ساخت و مبارزه خویشرا با فساد، جرایم و خشونت دوام خواهیم داد. فعالیت‌های اساسی دولت بشکل سیستماتیک اصلاح می‌گردد تا اطمینان حاصل شود که تمام رویکردهای دولت و حکومت میتوانند تطبیق شوند. از آنجاییکه تطبیق قانون، دولت را قادر می‌سازد تا به عنوان ارگان قدرت همگانی جامعه عمل کند، ما در امر مبارزه با فساد استوارتر قدم بر میداریم، محاکم خود را اصلاح می‌کنیم و اطمینان حاصل می‌کنیم که شهروندان عادی می‌توانند با اطمینان از حقوقی که قانون اساسی برایشان داده استفاده کنند.

در ارتباط با ایجاد بازار، ما اقتصاد تولیدی و گستره‌ای را بوجود خواهیم آورد که اشتغال زا باشد. فائق آمدن بر تأثیرات منفی بیماری کووید ۱۹، فقر دوامدار و اثرات منفی اقتصادی ادامه جنگ، نه تنها به پاسخ‌های کوتاه مدت و فوری نیاز دارد، بلکه تحرک و بسیج درازمدت همه دارایی‌ها، سرمایه‌ها و قابلیت‌ها را نیز ایجاب می‌کند. بمنظور دنبال کردن اهداف خودکفایی افغانستان در شرایط شیوع مرض فرائگیر کرونا، ناامنی، و عدم اطمینان، وظیفه مهم ما شناسایی دقیق از سرمایه‌ها و قابلیت‌های ما و به کار اندختن آنها برای تأمین امنیت آینده افغانستان است. با توجه به اهداف و اولویت‌ها در زمینه صلح، دولت سازی و اقتصاد، سازمان‌های مربوطه منطقوی که می‌توانند افغانستان را در این زمینه یاری کنند به صورت جدول آورده شده است.

### ۱، ۳. اهداف چارچوب صلح و انکشاف افغانستان و سازمان‌های منطقوی مربوطه آن

تاریخیت	نهاد مسئول	سازمان منطقوی مربوطه
۱. رسیدن به توافق سیاسی پایدار برای جنگ افغانستان ۲. سوق دادن صلح به سمت افغانستانی آزاد، دمکراتیک و متعدد ۳. حفظ و تقویت قابلیت‌های نیروی امنیتی و دفاعی افغانستان ۴. حفظ و تامین حقوق اساسی و آزادی شهروندان با تقویت بخش‌های عدلي و قضائي ۵. ایجاد محیطی سالم برای ادغام جنگجویان سابق، بیجاشدگان و مهاجرین بازگشته به وطن	وزارت امور داخله، وزارت دفاع ملی، وزارت عدليه وزارت مهاجرین	HEART OF ASIA, SCO, OECD

تارگیت	نهاد مستول	سازمان منطقوی مربوطه
<ol style="list-style-type: none"> <li>۱. بھبود در عرضه مبارزه با فساد، حکومت داری و حاکمیت قانون</li> <li>• تقویه تحرك در مورد مبارزه با فساد</li> <li>• بهتر سازی حکومت داری در مدیریت سکتور عامه</li> <li>• بهتر سازی حکومت داری محلی با ایجاد توسعه منطقوی و تطبیق پروژه‌های انکشافی</li> <li>• ایجاد خدمات ملکی مسلکی از طریق آموزش‌ها و ظرفیت سازی سیستماتیک و پروسیجرهای شفاف استخدام</li> <li>• تقویت سهمگیری افغانستان در حکومت داری جهانی</li> <li>• محو و کاهش قابل ملاحظه کار اطفال، شکنجه و آزار جنسی و خشونت علیه اطفال</li> <li>• هم سو ساختن ارائه خدمات با نیازهای شهروندان</li> <li>• خود کفایی</li> </ol>	<p>وزارت داخله، وزارت عدله، وزارت احیا و انکشاف دهات</p> <p>وزارت اقتصاد</p> <p>وزارت تجارت و صنایع</p>	OECD, UNESCAP
<ol style="list-style-type: none"> <li>۲. جمع آوری عواید و بهینه سازی مصارف برای تامین هزینه‌های تحول و اطمینان از ثبات اقتصادی کلان</li> <li>• بهتر سازی جمع آوری عواید و مدیریت مالیاتی</li> <li>• اتخاذ تدابیر برای جمع آوری مصارف</li> <li>• تطبیق استراتئی همه جانبه اصلاح مالیات عامه از دیدگاه مبارزه با فساد.</li> <li>• ایجاد مقیاس‌ها و اندازه گیری برای کمک‌های مشروط بین المللی</li> </ol>	<p>وزارت مالیه،</p> <p>وزارت امور خارجه</p>	UNESCAP, CAREC, OECD
<ol style="list-style-type: none"> <li>۳. ایجاد سرمایه انسانی برای مشارکت در فعالیت‌های اقتصادی</li> <li>• ازدیاد جذب در مکاتب و بهتر سازی ظرفیت معلمان</li> <li>• تهییه خدمات قبل از مکتب و متوازن برای پسران و دختران خصوصاً در ساحت دور افتاده</li> <li>• بهتر سازی نرخ شمولیت در مکاتب و سواد آموزی برای بزرگسالان با توجه خاص به تعليم دختران</li> <li>• تامین شمولیت اطفال دارای نیازهای خاص و اطفال بازگشت کنندگان و بیجاشده گان داخلی</li> <li>• تنظیم مراکز تعلیمی اسلامی برای ازدیاد جذب شاگردان در ساحتی که مکتب ضعیف هست</li> <li>• بهتر سازی دسترسی به تحصیلات عالی و تعلیمات تحقیکی و مسلکی</li> </ol>	<p>وزارت تحصیلات،</p> <p>وزارت معارف</p>	COLOMBO PLAN, OECD, CAREC

تارگیت	نهاد مسئول	سازمان منطقوی مربوطه
<ul style="list-style-type: none"> <li>• بهتر سازی ظرفیت‌های استادان و پرسونل تحصیلات عالی از طریق اسکالر شیپ</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>• گسترش زیر ساخت‌های اصلی و خدمات اجتماعی از طریق انکشاف قریه جات</li> <li>• کاهش فقر و عمیق ساختن رابطه بین دولت و مردم</li> <li>• کاهش بیکاری از طریق بسیج شوراهای محلی با تکیه بر کاهش فقر به وسیله حمایت‌های اجتماعی و برنامه‌های ایجاد کار</li> <li>• تشویق شوراهای قریه برای سهمگیری در طرح و تطبیق و نظارت خدمات اجتماعی مانند صحت، تعلیم و کشاوری محلی</li> </ul>	<p>وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت اقتصاد، وزرات صحت عامه، وزارت زراعت آبیاری و مالداری</p> <p>وزارت کار و امور اجتماعی</p>	SAARC, ECO, CAREC
<ul style="list-style-type: none"> <li>• ارتقای موثر و کارای تطبیق پروژه با افزایش ظرفیت در برنامه ریزی، حسابرسی و مالی</li> </ul>	وزارت مالیه، اداره عالی تفتيش	OECD, COMCEC, CAREC
<ul style="list-style-type: none"> <li>• اطمینان از مشارکت موثر عامه و خصوصی در طرح و تطبیق پروژه‌ها</li> </ul>	<p>وزارت احیا و انکشاف</p> <p>دهات، وزارت مالیه</p>	COMCEC
<ul style="list-style-type: none"> <li>• ایجاد زیر ساخت‌های پایدار و انعطاف پذیر برای بهبود فعالیت‌های اقتصادی و افزایش صادرات و درآمد از طریق سرمایه‌گذاری هدفمند در سکتورهای انرژی، مواد معدنی و حمل و نقل</li> <li>• بهتر سازی دسترسی دوامدار به آب، برق و سهولت‌های بهداشتی برای همه شهروندان</li> <li>• بهتر سازی دسترسی به ترانسپورت، مخابرات و اینترنت برای همه شهروندان</li> <li>• بهتر سازی پلاگزاری، تطبیق و عملی سازی زیر بناء، سیاست سازی و اصلاحات قانونی</li> <li>• تامین شفافیت و حسابدهی در استعمال منابع مالیاتی</li> <li>• توسعه همکاری‌های خصوصی و عامه و تشویق سکتور خصوصی برای سرمایه‌گذاری</li> </ul>	<p>وزارت آب و انرژی، وزارت صحت عامه، وزارت ترانسپورت و هوانوردی ملکی</p> <p>وزارت شهرسازی و اراضی</p> <p>وزارت مالیه</p>	CAREC, ECO, COMCEC
<ul style="list-style-type: none"> <li>• ارتقا ظرفیت مراقبت‌های صحی برای دستیابی به پوشش جهانی و حداقل کردن بار مالی سلامت برای مردم افغانستان</li> </ul>	وزارت صحت عامه	UNESCAP, CAREC

سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	تارگیت
	وزرات اقتصاد	<ul style="list-style-type: none"> <li>• بهتر سازی وضعیت تغذیه زنان و اطفال</li> <li>• طرح و تطبیق برنامه‌های موثر برای محو پولیو و تویر کلوز</li> <li>• کاهش چالش‌ها در دسترسی به واکسیناسیون پولیو</li> <li>• تحت پوشش گرفتن اطفالی که به آنها رسیدگی نشده است</li> <li>• بهتر سازی دسترسی زنان به خدمات صحی توالد و تناسل</li> </ul>

سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	تارگیت
SCO, OECD, HEART OF ASIA, CAREC	<p>وزارت اقتصاد، وزارت خارجه</p> <p>وزارت زراعت، آبیاری و مالداری</p> <p>وزارت امور زنان</p> <p>وزارت معادن</p>	<p>(۱) گسترش دادن ابزارهای مشارکت بین المللی از طریق مساعدت به تجارت، ترانزیت، سرمایه گذاری، تضمین‌ها و شبکه‌های دیجیتال دانش</p> <p>(۲) ارتقاء دهی زراعت پایدار با توسعه ابتكارات جدید طراحی شده برای تحریک رشد محصولات زراعی برای مصرف داخلی و صادرات</p> <p>(۳) بهبود مدیریت موثر تولید و بهره وری زراعی برای اطمینان از امنیت ملی غذایی و افزایش درآمد خانوار</p> <p>(۴) ایجاد یک سکتور استخراجی دانش بنیان، پایدار، شفاف که انکشاف افغانستان را تضمین کند.</p> <p>(۵) پایان به خشونت علیه زنان و افزایش نقش زنان در جامعه</p> <p>(۶) تسريع صنعتی شدن فرآگیر و پایدار در افغانستان با صلح پایدار و بهبود امنیت و ثبات</p> <p>(۷) تبدیل کردن شهرهای افغانستان به کانون رشد اقتصادی با ایجاد فرصت اشتغال برای جوانان و کاهش فقر شهری</p> <p>(۸) بهره وری از داشته‌های طبیعی افغانستان</p> <p>(۹) اتصال منطقوی، سرمایه گذاری در زیر ساخت‌ها و تبدیل شدن افغانستان به شاهراه ترانزیت</p>

سازمان منطقی مربوطه	نهاد مسئول	تارگیت
COMCEC, SAARC, OECD, CAREC	وزارت زراعت، آبیاری و مالداری	<p>(۱) تسريع در انکشاف زراعت و آبیاری، که درآمدهای بیشتری را در مناطق روستایی ایجاد خواهد کرد (مخصوصاً در مناطقی که جنگ باعث عدم توسعه گردیده است)، بدیلی است برای واردات، کاهش فقر و ایجاد شغل.</p> <p>(۲) انکشاف زراعت صنعتی و رشد پرداسن تولیدات زراعتی</p> <p>(۳) ترویج توسعه صادرات و بدیل واردات در بخش‌های هدفمند و فعالیت‌های اقتصادی که افغانستان از برتری مقایسه‌ای بالقوه برخوردار است.</p> <p>(۴) تسريع در سرمایه گذاری‌های هدفمند انرژی، معادن و ادغام منطقی که می‌توانند از لحاظ صادرات عواید کوتاه مدت را بوجود آورند.</p> <p>(۵) تسريع بروسه مذاکرات و عقد قراردادهای دوچانبه و چند جانبی با کشورهای همسایه، کشورهای منطقه و فرامنطقه، برای اعزام و اشتغال کارگران افغان به خارج از کشور که در کاهش بیکاری و افزایش عایدات خانواده‌ها از طریق ارسال پول نقش دارد.</p> <p>(۶) پالنگذاری جامع و تمولی برای برنامه‌های ایجاد شغل (اشتغالزایی – کارمندنه – Kar-EZ – و مجهز ساختن اشخاص با توانمندی‌های مسلکی که تقاضای بلند برای آن وجود دارد)</p>
	وزارت معادن	
	وزارت کار و امور اجتماعی	
	وزارت اقتصاد	

سازمان منطقی مربوطه	نهاد مسئول	تارگیت
ECO, CAREC, TRACECA	وزارت اقتصاد	(۱) پروژه‌های فشرده اشتغال زا
	وزارت انرژی و آب	(۲) ایجاد طرح شبکه برق یکپارچه
	وزارت فواید عامه	(۳) احداث سردهخانه‌ها و تاسیسات خشک سازی میوه (۴) پروژه‌هایی که به مدیریت ذخایر کوچک آب کمک کند. (۵) ساخت سرک‌های مهم و تعمیر اساسی شاهراه‌ها

سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	تارگیت
ECO, UNESCAP	اداره محیط زیست	<p>(۱) ایجاد یک صندوق ملی محیط زیست و تغیر اقلیم که منابع خصوصی و دولتی را دربر خواهد گرفت که قرضه‌ها، عدالت، سرمایه‌گذاری‌های خیلی مؤثر و موجب تغیر در فکر را عملی سازد. این امر در برگیرنده تضمین‌ها و کمک‌ها خواهد بود.</p> <p>(۲) ظرفیت سازی در بخش دولتی و خصوصی که در پیاده کردن ابتكارات در ساحت اولویت NEP استفاده خواهد شد و ظرفیت سازی در ساحت مهارت‌ها، منجمله مدیریت مالی، چارچوب‌های قانونی، اداری، تحقیکی و مهارت‌های محیط زیست را دربر خواهد گرفت.</p> <p>(۳) تقویه تحقیقات و انکشافات که راهکارهای عصری، مبنی بر واقعیت‌ها برای چالش‌های محیط زیستی افغانستان پیشنهاد خواهد کرد.</p> <p>(۴) زنان میتوانند که نقش قابل ملاحظه‌ی با استفاده از روش‌های مساعد برای اقلیم، به شمول استفاده از مواد سوخت پاک و قابل تجدید، صرفه جویی در مصرف انرژی، کاهش استفاده از پالستیک و باز یافت بازی کنند. حکومت فرصت‌های آموزشی و دسترسی به منابع قابل تجدید انرژی را فراهم خواهد ساخت</p>
وزارت تجارت و صنعت	اداره محیط زیست	

سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	تارگیت
TRACECA, CAREC, ECO	وزارت حمل و نقل	<p>(۱) ادامه تنظیم موافقت نامه‌های همکاری منطقه‌ی (۲) سرمایه‌گذاری در هشت بندر گمرکی کلیدی برای تسريع در معاملات تجاری</p> <p>(۳) اولویت بندی گسترش راه‌آهن از نقاط گمرکی داخلی</p> <p>(۴) ایجاد معاملات تجاری / مشارکت‌های اشتغال زایی دولت برای عقد قراردادهای میان مدت با کشورهای منطقه میباشد.</p>

سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	تارگیت
----------------------	------------	--------

SCO, HAERT OF ASIA, OECD	وزارت معادن وزارت مالیه	(۱) اصلاح نهادها و توسعه (۲) بدست آوردن دیتای جیالوچی و مدیریت آن (۳) مدیریت قراردادها و مطابقت (۴) حکومداری شفاف و حسابده
-----------------------------	----------------------------	---

سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	تارگیت
COLOMBO PLAN, OECD	وزارت تجارت و صنایع	(۱) مواد اولیه باید در کشور تهیه گردد (۲) انکشاف صنایع کوچک (۳) انکشاف صنایع بزرگ

سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	تارگیت
UNESCAP, OECD, ECO, SAARC	اداره احصائیه وزارت امور زنان وزارت معارف وزارت مالیه وزارت زراعت، آبیاری و مالداری وزارت زنان	(۱) افزایش دسترسی به تحلیل‌های احصایی مربوط بخش جندر (۲) از بین بردن موانع حقوقی سر راه اشتراک زنان در فعالیتهای اقتصادی (۳) تدریس در بخش سواد آموزی، مدیریت مالی و مهارت‌های کاری (۴) حصول اطمینان از دسترسی به منابع مالی (۵) بهبود دسترسی به خدمات زراعتی، گسترش خدمات و بازار یابی (۶) ارتقای دسترسی به مارکیت‌های اقتصادی خلاق (۷) تامین عملی سهمگیری زنان در خدمات عامه و رهبری حکومت

سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	تارگیت
SAARC, UNESCAP	وزارت امور داخله اداره پاسپورت	(۱) راه اندازی شبکه پول الکترونیکی (۲) صدور پاسپورت و تذکره برقی

### ۳/۲. اهداف انکشاف پایدار افغانستان و سازمان‌های منطقوی مربوطه آن

محو گرسنگی؛ دستیابی به امنیت غذایی و بهبود تغذیه؛ و ترویج زراعت پایدار			
سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه‌ها و برنامه‌ها	تاریخ
ECO, UNESCAP, OECD, COMCEC	وزرات صحت عامه	۱. نظارت و ارزیابی رشد اطفال ۲. مشوره دهی تغذیه شیرخواران در سطح مراکز	۱. محو تمام انواع سوء تغذیه، کوتاهی قد و لاغری کودکان زیر ۵ سال تامین نیازهای تغذیه دختران جوان، زنان باردار

### حصول اطمینان از زندگی صحتمند و بهبود رفاه عامه برای همه و در همه سنین

حصول اطمینان از زندگی صحتمند و بهبود رفاه عامه برای همه و در همه سنین			
سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه‌ها و برنامه‌ها	تاریخ
TRACECA, COLOMBO PLAN	وزارت امور داخله	۱. تنظیم امور جاده	۱. نصف رساندن مرگ و میر و خدمات مبتنی بر تصادفات ترافیکی روی جاده

### ساختن شهرها و شهرک‌های (settlements human) همه شمول، مصون، مقاوم (resilient) و پایدار

ساختن شهرها و شهرک‌های (settlements human) همه شمول، مصون، مقاوم (resilient) و پایدار			
سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه‌ها و برنامه‌ها	تاریخ
UNESCAP, OECD, COLOMBO PLAN	وزارت امور داخله	۱. تعليمات مسلکی پولیس مبارزه جرایم جنایی	۱. ایجاد تسهیلات جهت دسترسی همگانی به اماکن، (public spaces) عامله مطمئن، فرآگیر، قابل دسترس و سرسیز، به ویژه برای زنان، کودکان، افراد کهنه سال و افراد معلول

### ترویج جوامع صلح‌آمیز و همه شمول برای انکشاف پایدار، ایجاد دسترسی به عدالت برای همه و تشکیل نهادهای موثر، حسابده و همه شمول در تمام سطوح

ترویج جوامع صلح‌آمیز و همه شمول برای انکشاف پایدار، ایجاد دسترسی به عدالت برای همه و تشکیل نهادهای موثر، حسابده و همه شمول در تمام سطوح			
سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه‌ها و برنامه‌ها	تاریخ
HEART OF ASIA, OECD, UNESCAP	وزارت امور داخله	۱. عملی شدن مواد تفاهمنامه با بانک مرکزی ۲. مبارزه با پولشویی ۳. تعليمات مسلکی پولیس مبارزه علیه تروزیم ۴. خلع سلاح افراد	۱. ارتقای حاکمیت قانون به سطح ملی و بین المللی و حصول اطمینان از دسترسی مساویانه همه به عدالت. ۲. کاهش قابل ملاحظه جریان های مالی و تسليحاتی غیر قانونی؛ تقویت حصول و بازگشت دارایی های سرقت شده و مبارزه علیه تمام اشکال جرایم سازمان یافته.

			غیرمسئول	۳. گسترش و تقویت اشتراک افغانستان در نهادهای حکومتداری جهانی
			۵. برنامه منظم جهت پیوستن به یک سلسله سازمان های بین المللی و چارچوب های منطقوی	

ترویج جوامع صلح آمیز و همه شمول برای انکشاف پایدار، ایجاد دسترسی به عدالت برای همه و تشکیل نهادهای موثر، حسابده و همه شمول در تمام سطوح				
سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه ها و برنامه ها	تاریخ	
HEART OF ASIA, SCO	وزارت عدليه	۱. کميسيون مبارزه عليه قاچاق انسان و قاچاق مهاجرين ۲.	۴. پيان بخشيدن به تمام اشكال خشونت ها و سو استفاده عليه اطفال از جمله قاچاق، استثمار و شکنجه ۵. حاكميت قانون به سطح ملي و بين المللی و حصول اطمینان از دسترسی مساويانه همه به عدالت.	

دستيابي به تساوي جنسیتی و توانمند سازی تمام زنان و دختران				
سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه ها و برنامه ها	تاریخ	
OECD, UNESCAP	وزارت مخابرات	پروژه توسعه شبکه موبایل و تبدیل 3G به 4G	۱. ایجاد استفاده از تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی در جهت توانمند سازی زنان ۲.	

حصول اطمینان از دسترسی و مدیریت پایدار آب و حفظ الصحه برای همه				
سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه ها و برنامه ها	تاریخ	
CAREC, ECO, UNESCAP	وزارت انرژی و آب	۱. پلان ایجاد بندهای چند منظوره ۲. نظارت از تطبیق پلان مدیریتی پارک ملي بند امير،	۱. افزایش چشم گير مؤثريت منابع آبی در تمام سکتور ها و حصول اطمینان از برداشت (withdrawal) پایدار آن، و تامين منابع آبی بمنظور پاسخگویی به مشکل کمبود آب	

		ساحه حفاظت شده کول حشمت خان و ساحه حفاظت شده شاه فولادی	و کاهش قابل ملاحظه تعداد مردمی که از کمبود آب رنج می برند. ۲. تطبیق مدیریت همه جانبه داخلی منابع آب در تمام سطوح، بشمول همکاری های متقابل فرامرزی در امور آب. ۳. حفاظت و احیای ایکوسیستم آبی، بشمول کوه ها، جنگالات، باتلاق ها (wetlands) دریاها، چهیل ها و طبقات آب دهی (aquifers)
--	--	---	---

حصلو اطمینان از دسترسی به انرژی پایدار، مطمئن، مدرن و قابل استطاعت برای همه			
تارگیت	پروژه ها و برنامه ها	نهاد مسئول	سامان منطقی مربوطه
۱. حصول اطمینان از دسترسی به خدمات انرژی قابل استطاعت، مطمئن (reliable) و مدرن. ۲. افزایش قابل ملاحظه سهم انرژی تجدید پذیر (Renewable energy) در ترکیب انرژی جهانی ۳. گسترش زیرساخت ها و ارتقاء تکنالوژی جهت عرضه خدمات انرژی مدرن و پایدار برای همه.	۱. ایجاد پروژه های سولر های خورشیدی و استفاده از منابع آبی برای تولید برق، ۲. استفاده از انرژی حرارتی مانند زغال سنگ و گاز برای تولید برق ۳. افزایش تجارت برق منطقی ۴. عایق سازی تعمیرات دولتی ۵. تعمیر آب گرم کن های برق به آفتایی ۶. دادن سوبسید به مردم در بدل تبدیل کردن گروپ های پر مصرف به LED گروپ های	وزارت انرژی و آب	CAREC, SAARC, ECO, UNESCAP

ایجاد زیرساخت های مقاوم (Resilient) تقویت صنعتی سازی پایدار، همه شمول و تشویق (Foster) نوآوری.

تارگیت	پروژه ها و برنامه ها	نهاد مسئول	سازمان منطقوی مربوطه
۱. افزایش چشمگیر دستیابی به تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی و تلاش برای فراهم کردن دسترسی به انترنت قبل استطاعت	۱. ارتقای سیستم های ۳G و ۴G	وزارت مخابرات	SAARC, UNESCAP, OECD

ساختن شهرها و شهرک های (resilient) همه شمول، مصون، مقاوم (settlements human) و پایدار

تارگیت	پروژه ها و برنامه ها	نهاد مسئول	سازمان منطقوی مربوطه
۱. حصول اطمینان از دسترسی همگانی به مسکن مناسب، مطمئن و قابل استطاعت با خدمات ابتدایی و بهبود ساخت فقیر نشین ۲. فراهم نمودن سیستم های حمل و نقل مصون، ارزان و پایدار برای همه، بهبود مصونیت جاده ها، خصوصاً گسترش حمل و نقل عامه، با توجه خاص به ضرورت های افراد اسیب پذیر مانند زنان، اطفال، معلولین و کهنه سال ۳. افزایش شهرنشینی همه شمول و پایدار، و طرفیت سازی، مدیریت یکپارچه، پایدار و مشارکتی شهرک ها (human settlements) در کشور ۴. کاهش اثرات نا مطلوب سرانه محیط زیستی در شهرها، از جمله از طریق توجه خاص به کیفیت هوا، مدیریت شهرداری و دیگر انواع زباله.	۱. تهیه جداول و گراف مربوط به جمعیت به تفکیک جنس جمعیت ۲. تهیه جداول مبتنی بر دسترسی خانوارها به خدمات شهری ۳. پلان کاتالیزاسیون ۴. پلان سرک سازی ۵. نصب کمره های امنیتی بربر روی ملی بس ها ۶. پروژه ترمیم ملی بس های غیر فعال و نصب جی پی اس بر روی آن ها ۷. ایجاد ماستر پلان شهری و شهرک های رهایشی ۸. خرید زباله دانی ۹. خرید وسایط تنظیفی	وزارت شهربازی و اراضی وزارت ترانسپورت وزرات ترانسپورت	COMCEC, ECO, CAREC, UNESCAP, OECD

شاروالی کابل

#### حصول اطمینان از شیوه های پایدار تولید و مصرف

تارگیت	پروژه ها و برنامه ها	نهاد مسئول	سازمان منطقوی مربوطه
۱. مدیریت مناسب مواد کیمیاوی و زباله ها در دوران زندگی (lifecycle) در مطابقت با چارچوب های بین المللی توافق شده و کاهش انتشار آنها در هوای آب و خاک جهت کاهش تأثیرات نامطلوب آنها بالی	۱. حذف و مدیریت گازات HCFCs در افغانستان	اداره ملی محیط زیست	ECO, UNESCAP, OECD

#### اتخاذ اقدامات فوری در جهت مبارزه با تغییرات اقلیمی و تاثیرات آن

تارگیت	پروژه ها و برنامه ها	نهاد مسئول	سازمان منطقوی مربوطه
۱. ادغام و شامل سازی اقدامات تغییر اقلیم در پالیسی ها و استراتئیزی های ملی.	۱. تهییه جداول و گراف مناطقی که در آنجا تغییر اقلیم سریع اتفاق می افتد مانند خشک سالی، سیل و رانش زمین	اداره ملی محیط زیست	UNESCAP, OECD, ECO

مدیریت پایدار جنگلات، مبارزه علیه صحرائی شدن (terrestrial) حفاظت، بازسازی و بهبود استفاده پایدار ایکوسیستم های زمینی (زمین، متوقف کردن تخریب زمین و ضایعات تنوع زیستی (biodiversity)

تارگیت	پروژه ها و برنامه ها	نهاد مسئول	سازمان منطقوی مربوطه
۱. مبارزه با صحرائی شدن (desertification) و زمین تخریب شده (degraded)، بشمول اراضی متاثر از خشکسالی و سیالب، و تالش برای رسیدن به جهان عاری از اراضی تخریب شده. ۲. اطمینان از حفظ ایکوسیستم کوهستانی؛ بشمول تنوع زیستی آنها بمنظور ارتقای	۱. اصلاح و بازسازی حوزه های دریایی	وزارت انرژی و آب	UNESCAP, OECD, ECO

		اداره ملی حفاظت محیط زیست	۲. نظارت از تطبیق پلان مدیریتی دهليز واخان	ظرفیت آنها در ارایه مزایای الزم جهت تحقق انکشاف پایدار.
		اداره ملی حفاظت محیط زیست	۳. حفاظت پلنگ برفی و اکوسیستم زیستگاه آن در افغانستان	۳. اتخاذ اقدامات عاجل و قابل ملاحظه برای کاهش تخریبات مسکن های طبیعی (natural habitats)، متوقف کردن ضایعات تنوع زیستی و الی سال 2030 حفاظت و جلوگیری از گیاهان و حیوانات که در معرض انقراض قرار دارند.
		اداره ملی حفاظت محیط زیست	۴. ایجاد برنامه های آگاهی دهی مردم	۴. اتخاذ اقدامات عاجل برای خاتمه دادن شکار غیر قانونی و قاچاق گیاهان و حیوانات حفاظت شده، و جلوگیری از عرضه و تقاضای غیر قانونی حیوانات وحشی

تقویت ابزار های تطبیقی واحیا مشارکت جهانی برای انکشاف پایدار			
سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه ها و برنامه ها	تاریخ
COMCEC, SAARC, UNESCAP, OECD	وزارت مخابرات تکنالوژی و معلوماتی	۱. توسعه شبکه تلفونهای دیجیتال در سطح افغانستان	۱. افزایش همکاری های شمال - جنوب، جنوب - جنوب، همکاری های سه جانبه منطقوی و بین المللی، جهت دسترسی به علوم ساینسی، تکنالوژی و نوآوری و افزایش شریک سازی معلومات به اساس شرایط تواافق شده متقابل بشمول همانگی بهتر در میکانیزم های موجود به خصوص به سطح سازمان ملل و میکانیزم تسهیل تکنالوژی جهانی.

حصل اطمینان از تعلیم با کیفیت، همه شمول، ترویج (Promote) فرصت های آموزشی مدام العمر برای همه			
سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه ها و برنامه ها	تاریخ

CAREC, COLOMBO PLAN, OECD	وزارت معارف	۱. اعمار و تجهیز مکاتب تعلیمات عمومی و اسلامی ۲. بهبود دسترسی به تعلیمات عمومی در مناطق دور دست ۳. پروژه های انکشافی بودجه سازی ولایتی برای بهبود کیفیت تعلیم ۴. انکشاف پالیسی تعلیمات قبل از مکتب و تطبيق آزمایشی آن در مسجد و مکاتب تعلیمات عمومی ۵. استخدام معلمین اثاث در روستا ها ۶. بهبود دسترسی به تعلیمات عمومی در مناطق دور دست ۷. اعمار مکاتب برای تیز هوشان در هفت شهر بزرگ ۸. سواد آموزی و تعلیمات غیر رسمی ۹. انکشاف و تقویت برنامه های سواد آموزی ۱۰. تدوین انکشاف نصاب تعلیمی ۱۱. خریداری ماشین آلت تولیدی و مواد درسی ۱۲. مدیریت و ارتقای ظرفیت ۱۳. تفاهمنامه های موجود میان افغانستان و کشورهای بورس دهنده شامل هندوستان،	۱. حصول اطمینان از اینکه هم دختران و پسران بطور رایگان و عادلانه تحصیلات ابتدایی و متوسط را تکمیل نمایند که منجر به دستاوردهای آموزشی مرتبط و موثر گردد. ۲. تامین دسترسی تمام دختران و پسران به تلیم و تربیه باکیفیت در دوره های قبل از مکتب و کودکستان برای آماده سازی اطفال به تعلیم و تربیه ابتدایی. ۳. از بین بُدن تبعیض جنسیتی در آموزش و حصول اطمینان از دسترسی مساویانه به تمامی سطوح تعلیم و تربیه، آموزش های فنی و حرفه ای؛ بشمول افراد آسیب پذیر، معلول، مردم محلی و کودکان در وضعیت آسیب پذیری. ۴. اطمینان از اینکه تمامی جوانان و نسبت قابل مالحظه از بزرگسالان (زنان و مردان) مهارت های خواندن و نوشتن و حساب را کسب نموده اند. ۵. حصول اطمینان از اینکه تمامی دانش آموزان (Learners) به تعلیم و مهارت های مورد نیاز برای ترویج انکشاف پایدار، از جمله ترویج آن به دیگران، از طریق آموزش برای انکشاف پایدار و سبک زندگی پایدار، حقوق بشر، برابری جنسیتی، ترویج فرهنگ صلح و عدم خشونت، شهروندی جهانی، و ارج نهادن به تنوع فرهنگی و مشارکت فرهنگی برای انکشاف پایدار، دست یابند. ۶. اعمار و تجهیز زیربناهای تعلیمی مناسب با نیازمندی اطفال و افراد دارای معلولیت و حساس به تفاوت های جندر و همچنین فراهم آوری محیط های یادگیری مؤثر، مسئون، عاری از خشونت و همگانی برای همه. ۷. گسترش قابل ملاحظه بورسیه های تحصیلی جهانی برای آموزش عالی، از جمله برنامه
---------------------------------	-------------	---	---

		<p>قزاقستان، مالزیا،ترکمنستان ۴. تاسیس دارالمعلمین عالی به کمک کشورهای هندوستان، قزاقستان، مالزیا،ترکمنستان</p>	<p>های آموزشی مسلکی، تخصصی، تکنالوژی معلوماتی ۸. افزایش عرضه قابل ملاحظه معلمین شایسته از طریق همکاری های بین المللی و آموزش معلمین</p>
--	--	---	---

#### ترویج (promote) (رشد اقتصادی پایدار و فراگیر، اشتغال کامل، مناسب و مولد) (productive)

سازمان منطقوی مریوطه	نهاد مسئول	پروژه ها و برنامه ها	تاریخ
COMCEC, CAREC	وزارت اطلاعات و فرهنگ	<p>۱. پروژه سازی و تطبیق برنامه های حمایتی و انکشافی برای رشد صنعت توریزم جهت تطبیق پالیسی ملی گردشگری.</p> <p>۲. تدوین معیار ها خدماتی، ارتقای ظرفیت سکتور خصوصی</p> <p>۳. تجهیز و انکشاف انستیوت توریزم</p> <p>۴. تشویق و تسهیل و فعالیت های سکتور خصوصی در راستای سرمایه گذاری بالای منابع توریستی</p> <p>۵. تطبیق برنامه های حمایتی برای بهبود فعالیت های متشریین صنایع دستی.</p>	<p>۱. تهیه و تطبیق پالیسی ها جهت توسعه گردش گردی پایدار که سبب ایجاد اشتغال، ترویج فرهنگ و محصولات محلی گردد</p>

ساختن شهرها و شهرک های (resilient) همه شمول، مصیون، مقاوم (settlements human) و پایدار			
سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه ها و برنامه ها	تارگیت
CAREC, COLOMBO PLAN, OECD	وزارت اطلاعات و فرهنگ	۱. حفر و کاوش ساحت باستانی ۲. حفظ، ترمیم و مراقبت از آثار باستانی	۱. افزایش تلاش ها برای حفاظت و مصونیت میراث های فرهنگی و طبیعی

حصل اطمینان از شیوه های پایدار تولید و مصرف			
سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه ها و برنامه ها	تارگیت
COMCEC, CAREC, COLOMBO PLAN	وزارت اطلاعات و فرهنگ	۱. طی مراحل و نهایی سازی پالیسی نظارتی فعالیت های توریستی ۲. تهیه میکانیزم منظم برای توسعه فعالیت های متتبیین صنایع دستی ۳. تدویر ورکشاپها و سمینارهای آگاهی دهی به خبرنگاران، منسوبین پولیس و مقامات محلی ۴. گسترش تیراژ و چاپ همزمان در سطح زون ها، بهبود کیفی محتواى نشرات، ظرفیت سازی خبرنگاران	۱. انکشاف و تطبیق ابزار ها جهت نظارت از فعالیت های گردشگری پایدار که باعث اشغالزایی، ترویج فرهنگ و محصولات محلی گردد ۲. حصول اطمینان از دسترسی عام به اطلاعات و حمایت از آزادی های اساسی مطابق به قوانين ملی و موافقنامه های بین المللی

حصل اطمینان از زندگی صحتمند و بهبود رفاه عامه برای همه و در همه سنین			
سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه ها و برنامه ها	تارگیت
CAREC, OECD, SCO	وزارت صحت عامه	۱. برنامه توزیع کلیسیم ۲. برنامه توزیع میزوپروستول	۱. کاهش نسبت مرگ و میر مادران ناشی از زایمان به کمتر از ۷۰ تن در هر صد هزار ولادت زنده.

۳. برنامه های موسسات BPHS تطبیق کننده در بخش اهتمامات همه جانبی امراض دوره نوزادی و طفولیت (IMNCI) در تسهیل صحی و جامعه، زینک	۲. پایان دادن به مرگ و میر قابل جلوگیری (نوزادان و اطفال زیر سن ۵ سال، به هدف کاهش دادن مرگ و میر نوزادن به حداقل ۱۵ طفول در هر یک هزار تولدات زنده و ۲۵ نفر در هر یک هزار طفل زیر سن ۵ سال
۴. برنامه های دفتر یونسیف برای گسترش استفاده از جل کلورهگزدین	۳. پایان دادن به بیماری های قابل شیوع (Epidemics)؛ از جمله ایدز، توبرکلوز، مalaria، بیماری های غفلت شده (neglected) هپتایتر، بیماری های ناشی از نوشیدن آب غیر صحی و سایر بیماری های ساری.
۵. برنامه آگاهی دهی ۶. توزیع و جمع آوری سرنج های معقم نزد معتادین زرقی	۴. کاهش مرگ های نا بهنگام از بیماری های غیرساری به یک سوم، از طریق جلوگیری، تداوی و بهبود صحت روانی و تدرستی
۷. توزیع دوا برای نفوس های مورد نظر پروژه بلند بردن راهبردهای ابتکاری برای جوابگوی چالش های موجود در واقعه یابی توبرکلوز	۵. تقویت جلوگیری و تداوی از سوء استفاده مواد، منجمله مواد مخدر و استفاده مضر کلول
۸. اقدامات وقاوی برای جلوگیری از مرض مalaria	۶. حصول اطیینان از دسترسی همگانی به خدمات مراقبت های صحی باروری؛ بشمول فاصله میان والدت ها، آگاهی، تعلیم و ادغام صحت باروری در استراتیژی ها و برنامه های ملی
۹. اقدامات وقاوی برای جلوگیری از مرض مalaria	۷. افزایش چشم گیر خدمات مالی صحی و استخدام، انکشاف، آموزش و حفظ (retention) نیروی کار صحی در کشور
۱۰. پروژه عرضه خدمات صحی برای مریضان سلطانی از طریق برنامه ملی کنترول سرطان	۱۱. عرضه خدمات تداوی برای معتادین در ۳۲ ولایت کشور
۱۲. دسترسی به خدمات تنظیم خانواده	۱۳. تنظیم خانواده

		<p>۱۴. سیستم رتب و معاش و برنامه سی بی آر (استخدام کارکنان مسلکی و غیر مسلکی در ادارات موجود و اداراتی که جدیداً نظریه نیازمندی ایجاد میگردند)</p>
--	--	--

محو گرسنگی؛ دستیابی به امنیت غذایی و بهبود تغذیه؛ و ترویج(Promote) زراعت پایدار			
سازمان منطقه‌ای مربوطه	نهاد مسئول	پروژه‌ها و برنامه‌ها	تاریخیت
COMCEC, CAREC, OECD	وزارت زراعت، آبیاری و مالداری	۱. برنامه ملی اکشاف مالداری و صحت حیوانی ۲. پروگرام ملی باغداری و مالداری ۳. اکشاف زراعت در ولسوالی‌های سرحدی ۴. پیش‌بینی وضعیت زراعت، هواشناسی زراعتی، تقویت و توسعه سیستم تکنالوژی معلوماتی و احصائیه زراعتی ۵. توسعه کشت پخته و زعفران، احیا و اعمار ذخایر استراتئیژیک گندم ۶. اعمار کمپلکس سرد خانه‌های عصری ۷. برنامه توزیع، تهیه و تصدیق تخمها بذری و کود کیمیاوی ۸. توزیع ده هزار قطعه مرغ تخمی با وسائل آن برای خانم ۵۰۰	۱. محو گرسنگی و حصول اطمینان از دسترسی همه مردم، به ویژه فقرا، مردم آسیب پذیر و اطفال، به مواد غذایی مطمئن، مغذی و کافی در جریان سال. ۲. ساختن مولدهای زراعتی و درآمد تولید کننده گان کوچک غذایی، به ویژه خانم‌ها، مردم بومی، دهاقین فامیلی، چوپان‌ها و ماهیگیران؛ از طریق تامین مساوات در دسترسی به زمین و سایر منابع تولیدی، مهارت‌ها، خدمات مالی، بازارها، و فرست برای ارزش افزوده و کارهای بیرون از مزرعه. ۳. حصول اطمینان از موجودیت سیستم‌های تولید مواد غذایی پایدار و تطبیق شیوه‌های زراعتی پایدار که باعث افزایش سطح مولدهای و تولیدات گردیده و ایکوسیستم را محافظت می‌نماید، و همچنان، ظرفیت سازگاری با تغییر اقلیم، شرایط آب و هوای نا مناسب، خشکسالی، سیالب و سایر مصیبت‌ها را بال

		<p>۹. توزیع ۶۰۰ صندوق زنبور عسل با وسایل زنبورداری برای ۳۰۰ خانم</p> <p>۱۰. توزیع ۸۰۰ راس بزشیری برای ۴۰۰ خانم</p> <p>۱۱. احداث ذخایر کوچک آب و آبیاری</p> <p>۱۲. برنامه سرمایه گذاری انکشاف منابع آبی</p> <p>۱۳. پاک کاری کاریز ها در ولايات</p> <p>۱۴. پیروزه ارتقای عوامل تولید زراعتی.</p> <p>۱۵. برنامه احصائیه زراعتی</p> <p>۱۶. جمع آوری اعداد و ارقام احصائیوی</p> <p>۱۷. توحید و به نشر سپردن اعداد و ارقام احصائیوی</p>	<p>برده و به تدریج کیفیت زمین و خاک را بهبود می بخشد.</p> <p>۴. حفظ تنوع جنتیکی تخم ها/دانه ها، نباتات زراعتی، حیوانات اهلی / خانگی و انواع حیوانات وحشی، از طریق مدیریت درست و ایجاد ذخایر دانه ها و نباتات در سطح ملی.</p> <p>حصل اطمینان از دسترسی و تقسیم عادل‌الله از مفاد حاصله از استفاده منابع جنتیکی و روش های سنتی که در سطح بین المللی به توافق رسیده است.</p> <p>۵. اتخاذ تدبیر جهت حصول اطمینان از کارکرد درست بازارهای غذایی و مشتقات آن و ایجاد سهولت بمنظور دسترسی بموقع به معلومات بازار و ذخایر غذایی بخاطر جلوگیری از نوسانات شدید قیمت غذایی.</p>
--	--	---	---

حصل اطمینان از دسترسی و مدیریت پایدار آب و حفظ الصحه برای همه			
تاریخ	پروژه ها و برنامه ها	نهاد مسئول	سازمان منطقوی مربوطه
<p>۱. دسترسی مساویانه و همگانی به آب آشامیدنی مصئون با قیمت قابل استطاعت.</p> <p>۲. دسترسی همه مردم به خدمات مساویانه و مناسب حفظ الصحه و نظافت، محروم فوج حاجت در فضای باز با توجه خاص به نیازمندی های زنان، دختران و آنایکه در شرایط آسیب پذیر قرار دارند.</p> <p>۳. کاهش سرانه ضایعات مواد غذایی تا پنجاه فیصد درسطح مختلف عرضه مصرف کننده و کاهش ضایعات مواد غذایی در طول زنجیره تولید و عرضه</p>	<p>۱. برنامه ملی آبرسانی و حفظ الصحه و آبیاری</p> <p>۲. ساخت شبکه های آبرسانی متکی به قوه جازبه و پمپ های متکی به انرژی آفتاب.</p> <p>۳. چاه های برمیجهز با پمپ دستی</p> <p>۴. پالیسی مدیریت فاضلاب برای شهرها</p>	<p>وزرات احیا و انکشاف دهات</p>	<p>COMCEC, CAREC, OECD, ECO</p>

		۵. مبارزه علیه آفات و امراض نباتی.
	وزارت زراعت آبیاری و مالداری	

سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مستول	پروژه ها و برنامه ها	تارگیت
CAREC, UNESCAP	وزارت زراعت آبیاری و مالداری	۱. برنامه ملی تنظیم منابع طبیعی ۲. احیا و حفاظت جنگالت ۳. تنظیم همه جانبه علفچر، نباتات طبی و جلوگیری از توسعه صحراء ۴. ورکشاپ های اگاهی عامه	۱. اطمینان از حفاظت، احیا و استفاده پایدار ایکوسیستم های زمینی (terrestrial)، مدیریت پایدار جنگالت، مبارزه علیه صحرائی شدن زمین، متوقف کردن تخریب زمین و ضایعات تنوع زیستی (biodiversity) ۲. بهبود تطبیق مدیریت پایدار انواع جنگالت، خاتمه دادن به پروسه قطع جنگالت. احیای دوباره و اکشاف جنگالت (afforestation).

محرومیت با تمام اشکال آن در همه جا			
سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مستول	پروژه ها و برنامه ها	تارگیت
COMCEC, SAARC	وزارت کار و امور اجتماعی	۱. بایومتریک شهدا و معلولین ۲. برنامه پاسخدهی به متضررین حوادث ۳. مساعدت های نقدی ۴. پروژه ارتقا ظرفیت	۱. تطبیق سیستم های مصونیت اجتماعی مناسب در سطح ملی، اجرای همگانی آن در تمام طبقات و تحت پوشش قراردادان تعداد قابل ملاحظه افراد فقیر و آسیب پذیر (resilience) ۲. ایجاد توانایی و تاب آوری (resilience) در فقرا و افراد آسیب پذیر؛ و کاهش تاثیر

		<p><sup>۵</sup>. پروژه های توانمند سازی محلات</p>	<p>پذیری (exposure) و آسیب پذیری آنها در برابر وقایع شدید اقلیمی، اقتصادی، اجتماعی، محیط زیستی و سایر حوادث.</p>
--	--	---	--

حصل اطمینان از تعلیم با کیفیت، همه شمول، ترویج (Promote) فرصت های آموزشی مدام العمر برای همه.			
سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه ها و برنامه ها	تاریخیت
COLOMBO PLAN, OECD	وزارت کار و امور اجتماعی	۱. برنامه ملی اکشاف مهارت ها	۱. افزایش قابل ملاحظه تعداد جوانان و بزرگسالان که دارای مهارت های تخصصی و مسلکی برای اشتغال، کار مناسب و کار آفرینی (entrepreneurship) باشند.

دستیابی به تساوی جنسیتی و توانمند سازی تمام زنان و دختران			
سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه ها و برنامه ها	تاریخیت
UNESCAP, OECD	وزارت امور زنان	<p>۱. داد خواهی حقوقی به نفع زنان توسط سازمان حقوق بشر</p> <p>۲. راه اندازی کمپاین های آگاهی عامه درخصوص حقوق زنان و دختران به منظور کاهش خشونت علیه آنان</p> <p>۳. ذهنیت سازی عامه و اکشاف تبلیغات جندر</p> <p>۴. وکالت دفاع از قضایای موکلین در ادارات عدلی و قضایی، حل و فصل قضایای فامیلی از طریق میانجگری</p> <p>۵. ایجاد صنف های سواد آموزی و مهارت های زندگی</p> <p>۶. تطبیق ورکشاپ های آگاهی دهی از قانون</p>	<p>۱. محو تمام اشکال تبعیض علیه زنان و دختران در همه جا.</p> <p>۲. محو تمام انوع خشونت علیه زنان و دختران در محلات عام و خصوصی، از جمله قاچاق، سوء استفاده جنسی و دیگر انواع سوء استفاده.</p> <p>۳. محو همه رسوم زبان آور مانند ازدواج های اطفال، اجباری و زود هنگام</p> <p>۴. حصول اطمینان از مشارکت کامل و موثر زنان و همچنان فرصت های مساوی رهبریت در تمامی سطوح تصمیمگیری سیاسی، اقتصادی و زندگی عامه.</p>

		<p>منع خشونت علیه زن و قانون منع و آزار و اذیت زنان و اطفال</p> <p>۷. طرح، تصویب و تطبیق پالیسی ثبت ازدواج ها</p> <p>۸. انکشاف پالیسی افزایش حضور زنان در انتخابات</p>	
--	--	--	--

ترویج (promote) رشد اقتصادی پایدار و فراگیر، اشتغال کامل، مناسب و مولد (productive) برای همه			
سازمان منطقی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه ها و برنامه ها	تاریخیت
UNESCAP, COLOMBO PLAN, SAARC, ECO	وزارت کار و امور اجتماعی	<p>۱. برنامه ملی دارای اولویت توامند سازی اقتصادی زنان</p> <p>۲. شبکه عملکرد محافظت اطفال تاسیس گردد.</p> <p>۳. برنامه ملی انکشاف مهارتها</p> <p>۴. پروژه ملی حمایت از اطفال یتیم و آسیب پذیر</p> <p>۵. پرداخت حقوق متقاضین و ورثه شهداء و معلولین</p>	<p>۱. تأمین اشتغال کامل و مولد (productive) برای تمام زنان و مردان به شمول جوانان و معلولین با پرداخت دستمزد مساوی برای کارهای با ارزش یکسان.</p> <p>۲. اتخاذ اقدامات سریع و موثر بمنظور محوا کارهای جبری، بردگی مدرن، قاچاق انسان و حصول اطمینان از جلوگیری و محوبترين اشکال کار اطفال؛ از جمله سربازگیری و استفاده از اطفال سرباز، و الی سال ۲۰۲۵ پایان دادن تمام انواع کار بالی اطفال.</p> <p>۳. انکشاف و اجرایی نمودن استراتیژی اشتغال برای جوانان و تطبیق پیمان جهانی اشتغال سازمان بین المللی کار</p>

محو فقر با تمام اشکال آن در همه جا			
سازمان منطقی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه ها و برنامه ها	تاریخیت
COMCEC, SAARC, UNESCAP	وزارت اقتصاد	<p>۱. برنامه ملی میثاق شهروندی</p> <p>۲. برنامه ملی میثاق زراعت صنعتی</p> <p>۳. برنامه ملی انکشاف سکتور خصوصی</p>	<p>۱. کاهش حد اقل نیمی از نسبت مردان، زنان و کودکان فقیر (در تمامی ابعاد فقر) متعلق به تمام گروه های سنی، مطابق با تعریف ملی فقر.</p> <p>۲. حصول اطمینان از بسیج قابل ملاحظه منابع از مراجع مختلف بشمول همکاری های</p>

		<p>۴. برنامه ملی اکشاف معدن و منابع</p> <p>۵. برنامه ملی انرژی</p> <p>۶. برنامه ملی دارایی اولویت- برنامه جامع انکشاف زراعت</p>	<p>انکشافی، جهت فراهم سازی ابزار کافی و مطمئن، بمنظور تطبیق برنامه ها و پالیسی ها برای محو فقر در تمامی ابعاد آن.</p>
--	--	---	---

ترویج (promote) رشد اقتصادی پایدار و فرآگیر، اشتغال کامل، مناسب و مولد (productive) برای همه			
سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه ها و برنامه ها	تارگیت
ECO, SCO, OECD	وزارت مالیه  وزارت صنعت و تجارت	<p>۱. برنامه ملی میثاق شهروندی</p> <p>۲. برنامه ملی میثاق زراعت صنعتی</p> <p>۳. برنامه ملی اکشاف سکتور خصوصی</p> <p>۴. برنامه ملی اکشاف معدن و منابع</p> <p>۵. برنامه ملی انرژی برنامه ملی دارایی اولویت-</p> <p>برنامه جامع انکشاف زراعت</p> <p>۶. برنامه ملی زیربناء و اتصال منطقوی</p> <p>۷. برنامه شمولیت در اقتصاد رسمی</p>	<p>۱. رشد اقتصادی سرانه در مطابقت با شرایط ملی، به ویژه دستیابی به حداقل رشد <math>\%67</math> تولید ناخالص داخلی در سال</p> <p>۲. ایجاد (promote) پالیسی های انکشافی که از فعالیت های تولیدی، ایجاد اشتغال مناسب، کار آفرینی، خالقیت و نوآوری ورسمی سازی تشبیثات خورد و متوسط از طریق دسترسی به خدمات مالی حمایت میکند.</p> <p>۳. تقویت ظرفیت نهادهای مالی داخلی جهت توسعه دسترسی به بانکداری، بیمه و خدمات مالی برای همه.</p>

ایجاد زیرساخت های مقاوم (Resilient)، تقویت صنعتی سازی پایدار، همه شمول و تشویق (Foster) نوآوری.			
سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه ها و برنامه ها	تارگیت
COLOMBO PLAN, OECD	وزارت صنعت و تجارت	<p>۱. ایجاد گروپ های کاری و عملیاتی</p> <p>۲. ایجاد تسهیالت زیر بنایی (شهرک های صنعتی) در هماهنگی با</p>	<p>۱. تشویق صنعتی سازی پایدار و فرآگیر، افزایش قابل ملاحظه سهم صنعت در استخدام و تولید ناخالص داخلی، در مطابقت به اوضاع ملی، و دوباره سازی سهم صنعت.</p>

		<p>ریاست پارک های صنعتی</p> <p>۳. معرفی نورم و استندردهای ملی</p> <p>جهانی برای سکتور خصوصی جهت افزایش صادرات کشور</p> <p>۴. ترتیب میکانیزم توزیع قرضه و جمع آوری دوباره آن</p>	<p>۲. افزایش دسترسی صنایع کوچک و سایر کسب و کارها در کشور به خدمات مالی با ربح ارزان، و پیوستن اینها در زنجیره ارزش و بازارها.</p> <p>۳. دستیابی تدریجی و پایدار رشد درآمد ۲۵٪ نفوس با کمترین درآمد به میزان بالاتر از اوسط درآمد ملی.</p>
--	--	---	--

**ترویج جامع صلح‌آمیز و همه شمول برای اکشاف پایدار، ایجاد دسترسی به عدالت برای همه و تشکیل نهادهای موثر، حسابده و همه شمول در تمام سطوح**

سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه ها و برنامه ها	تارگیت
HEART OF ASIA, UNESCAP	اداره مستقل ثبت و احوال نفوس	<p>۱. آگاهی دهی عامه در رابطه به اهمیت حقوقی و اجتماعی ثبت تولدات</p> <p>۲. دیجیتل سازی، و اکشاف دیتابیس ثبت تولدات به سطح کشور</p>	<p>۱. تهییه هویت حقوقی یا قانونی برای همه، بشمول ثبت تولدات.</p>

**تقویت ابزارهای تطبیقی واحیا مشارکت جهانی برای اکشاف پایدار**

سازمان منطقوی مربوطه	نهاد مسئول	پروژه ها و برنامه ها	تارگیت
OECD, ECO, SCO	وزارت صنعت و تجارت	<p>۱. سکتور میوه جات خشک و مغزیاب</p> <p>۲. سکتور میوه جات تازه و سبزیجات</p> <p>۳. سکتور زعفران</p> <p>۴. سکتور سنگ مرمر و گرانیت</p> <p>۵. پروژه ارتقاء ظرفیت وزارت مالیه</p>	<p>۱. تقویت و بسیج سازی منابع داخلی، با استفاده از حمایت بین المللی بمنظور ارتقای ظرفیت داخلی در جمع آوری مالیات و عواید.</p> <p>۲. افزایش صادرات کشور به خصوص دوباره ساختن سهم صادرات کشور در صادرات جهانی</p> <p>۳. تقویت ثبات اقتصاد کلان توسط هماهنگی و انسجام پالیسی ها.</p>

وزارت مالیه	<b>۶. برنامه های آموزشی</b> جهت پیش بینی تولیدات نا خالص داخلی و تحلیل های اقتصاد بزرگ
-------------	---

## نتیجه گیری

ارتباط با سازمان های منطقوی برای افغانستان بسیار با اهمیت می باشد . افغانستانی که فقط ۴۵٪ از بودجه خود را را می تواند تمویل کند و ۵۵٪ دیگر آن از طریق کمک های بین المللی تمویل می شود. متسافانه از ۶۵٪ از این بودجه صرف بودجه عادی و ۳۵٪ بودجه انکشافی می باشد. افغانستان برای توسعه خود نیازمند به انکشاف دارد و درآمدهای داخلی تنها می تواند بودجه عادی را جوابگو باشد به همین دلیل افغانستان برای انکشاف خود نیازمند تمویل از طرق دیگر می باشد که یکی از این راه ها ارتباط با سازمان های منطقوی است.

اگر افغانستان بخواهد جایگاهی در معادلات سیاسی پیدا کند و در معادلات قدرت جهانی صاحب جایگاه ویژه ای شود بنابراین باید منطقه گرایی خود را بر کشورها تحمیل کرده در این میان کشورهایی موفق تر خواهند شد که با تمهیدات لازم به استقبال آن رفته و قدرت خود را درون یک تشكیل منطقه ای تعریف کنند.

خوبشختانه افغانستان دارای زمینه های انکشافی خوبی می باشد و با تمام این سازمان های می تواند همکاری کند. افغانستان باید حضور فعال در این سازمان ها داشته باشد . برای حضور فعال ، افغانستان باید آشنایی کامل با این سازمان ها داشته باشد . فعالیت این سازمان ها چیست؟ این سازمان های از چه کشورهای تشکیل شده است؟ این سازمان ها در طول سال چه جلساتی را تشکیل می دهند؟ این سازمان ها چه پروژه هایی را تا به حال تمویل کرده اند؟ حوزه های انکشافی افغانستان می تواند ، انکشاف پایدار افغانستان و اهداف چارچوب صلح و انکشاف باشد.

انکشاف پایدار افغانستان شامل دسترسی به آب پاک، انرژی ارزان ، رشد اقتصادی و اشتغال ، زیربنای اقتصادی، کاهش نابرابری اقتصادی ، تولید ، صلح و عدالت و مشارکت در تطبیق اهداف انکشاف پایدار می باشد. چارچوب صلح و انکشاف نیز بر روی ایجاد صلح، ایجاد دولت و بازار سازی تاکید کرده است. افغانستان می تواند در ارتباطات خود با سازمان های منطقوی اهداف مذکور را در نظر بگیرد و با آنها وارد همکاری شود. برای ارتباط بهتر نیازمند یک هماهنگی بین وزارت اقتصاد(کارشناس مربوطه)، فاکول پوینت و کارشناس سایر وزارت خانه ها می باشد که این کار باید از طریق وب سایت وزارت اقتصاد صورت گیرد. وزارت اقتصاد موظف است تا برای هر یک از فاکول پوینت ها یک اکانت درست کند و در اختیار فاکول پوینت ها قرار دهد . فاکول پوینت ها موظف هستند که بعد از هر جلسه ، خلاصه آن جلسه را در سایت وارد کارشناس و وزارت اقتصاد قرار گیرد . کارشناس موظف است که این استناد را مطالعه کند و بر اساس این گزارشات و جلسات بعدی پروپوزال مربوطه را ترتیب دهد. اگر این کار صورت گیرد هماهنگی ها منسجم تر ، شفاف تر و در زمان مناسب انجام می شود.